

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO FINANSÓW
Szef Krajowej Administracji Skarbowej

DAS2.9011.6.2019.2.MMS

ROCZNE SPRAWOZDANIE Z KONTROLI
ZGODNE Z ART. 127 UST 5 LIT. B) ROZPORZĄDZENIA
PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 1303/2013,
ART. 7 UST. 3 ORAZ ZAŁĄCZNIKIEM IX ROZPORZĄDZENIA
WYKONAWCZEGO KOMISJI (UE) 2015/2017

ZA OKRES OD 1 LIPCA 2017 ROKU DO 30 CZERWCA 2018 ROKU

REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2014-2020

(NR KODU CCI 2014 PL 16 M2OP012)

Warszawa, luty 2019 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	5
1.1. Wskazanie instytucji audytowej i innych jednostek, które uczestniczyły w przygotowaniu sprawozdania	5
1.2. Okres odniesienia (rok obrotowy)	5
1.3. Czas realizacji audytu (okres w trakcie którego wykonano audyt).....	5
1.4. Wskazanie programu lub programów operacyjnych objętych sprawozdaniem wraz z ich instytucjami zarządzającymi i certyfikującymi.....	6
1.5. Opis kroków podjętych w celu przygotowania sprawozdania i sporządzenia opinii audytowej	6
2. ISTOTNE ZMIANY W SYSTEMIE LUB SYSTEMACH ZARZĄDZANIA I KONTROLI.....	9
2.1. Szczegółowe informacje na temat wszelkich istotnych zmian w systemach zarządzania i kontroli związane z obowiązkami instytucji zarządzających i certyfikujących, w szczególności w odniesieniu do przekazywania funkcji nowym instytucjom pośredniczącym oraz potwierdzenie ich zgodności z art. 72, 73 oraz 74 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 na podstawie audytów przeprowadzonych przez instytucję audytową na mocy art. 127.....	9
2.2. Informacje na temat monitorowania desygnowanych instytucji zgodnie z art. 124 ust. 5 i 6 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013	11
2.3. Daty, od których zmiany mają zastosowanie, daty zgłaszania zmian instytucji audytowej, jak również wpływ tych zmian na prace audytowe	11
3. ZMIANY STRATEGII AUDYTU	14
3.1. Szczegółowe informacje na temat wszelkich zmian, które wprowadzono do strategii audytu, oraz ich uzasadnienie.....	14
3.2. Opis zmian wprowadzanych lub proponowanych na późniejszym etapie, które nie mają wpływu na czynności przeprowadzone podczas okresu referencyjnego a zmianami przeprowadzonymi w trakcie okresu referencyjnego, które mają wpływ na audyt i jego wyniki	14
4. AUDYTY SYSTEMÓW	15
4.1. Szczegółowe informacje na temat podmiotów (w tym instytucji audytowej), które przeprowadziły audyty prawidłowego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli programu.....	15
4.2. Opis podstawy przeprowadzonych audytów, w tym odniesienie do stosowanej strategii audytu, ze szczególnym uwzględnieniem metody oceny ryzyka oraz wyników, które doprowadziły do stworzenia planu dla audytu systemów	15
4.3. Opis głównych ustaleń	19
4.4. Ocena, czy stwierdzone błędy mają charakter systemowy.....	20
4.5. Informacje dotyczące działań następczych w związku z zaleceniami audytu wynikającymi z audytów systemu przeprowadzonych w poprzednich latach	

<i>obrachunkowych</i>	20
4.6. <i>Opis niedociągnięć związanych z zarządzaniem instrumentami finansowymi lub innym rodzajem wydatków objętych zasadami szczególnymi (np. pomoc państwa, projekty generujące przychody, uproszczone opcje kosztów), wykrytych podczas audytów systemu oraz opis działań następczych prowadzonych przez instytucję zarządzającą w celu uzupełnienia tych braków</i>	21
4.7. <i>Uzasadnienie poziomu pewności uzyskanego w wyniku audytów systemu (niski/średni/wysoki)</i>	21
5. AUDYTY NA PRÓBIE OPERACJI	22
5.1. <i>Wskazanie podmiotów (w tym instytucji audytowej), które przeprowadziły audyty operacji</i>	22
5.2. <i>Opis stosowanej metody doboru próby oraz informacje, czy dana metoda jest zgodna ze strategią audytu</i>	22
5.3. <i>Parametry stosowane w statystycznym doborze próby</i>	30
5.4. <i>Potwierdzenie zgodności między wydatkami zadeklarowanymi do KE a populacją (w EUR)</i>	31
5.5. <i>Realizacja próby ujemnej jako odrębnej populacji</i>	32
5.6. <i>Opis przyczyn stosowania niestatystycznego doboru próby</i>	33
5.7. <i>Analiza najważniejszych wyników audytów operacji</i>	33
5.8. <i>Wyjaśnienie zastosowanych przez IZ/IC korekt w roku obrachunkowym, przed wysłaniem do KE zestawień wydatków oraz będących wynikiem audytu operacji</i>	36
5.9. <i>Porównanie poziomu błędu z badania i błędu rezydualnego do istotności oraz wyjaśnienie, czy ma to wpływ na opinię audytową</i>	36
5.10. <i>Informacje o wynikach próby uzupełniającej</i>	38
5.11. <i>Ocena, czy stwierdzone błędy mają charakter systemowy oraz informacje na temat podjętych działań naprawczych, szacowanej wysokości błędów oraz możliwych korekt</i>	38
5.12. <i>Follow-up ustaleń z audytów operacji poczynionych w poprzednich latach, w szczególności ustaleń systemowych</i>	38
5.13. <i>Wnioski z audytu operacji dotyczące skuteczności systemów zarządzania i kontroli</i> ...38	
6. AUDYTY ZESTAWIEN WYDATKÓW	40
6.1. <i>Wskazanie podmiotów, które przeprowadziły audyty zestawień wydatków</i>	40
6.2. <i>Opis podejścia kontrolnego</i>	40
6.3. <i>Wskazanie wniosków wyciągniętych z audytu w odniesieniu do kompletności, rzetelności i prawdziwości zestawień wydatków, w tym wskazanie korekt finansowych, które wprowadzono i ujęto w zestawieniach wydatków w następstwie wyników audytów systemu lub audytów operacji</i>	46
6.4. <i>Ocena, czy stwierdzone błędy mają charakter systemowy</i>	51
7. DZIAŁANIA NADZORCZE INSTYTUCJI AUDYTOWEJ	52
8. INNE INFORMACJE.....	53

8.1. W stosownych przypadkach informacje na temat zgłoszonych nadużyć finansowych i podejrzeń nadużyć finansowych w kontekście audytów przeprowadzonych przez instytucję audytową (w tym przypadków wskazanych przez inne krajowe lub unijne organy i związanych z operacjami, w odniesieniu do których instytucja audytowa przeprowadziła audyt), wraz z podjętymi środkami.....	53
8.2. W stosownych przypadkach późniejsze wydarzenia, które miały miejsce po złożeniu zestawień wydatków do instytucji audytowej i przed przekazaniem Komisji rocznego sprawozdania z kontroli na mocy art. 127 ust. 5 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i zostały uwzględnione podczas ustanawiania poziomu pewności i sporządzania opinii przez instytucję audytową.....	53
9. OGÓLNY POZIOM PEWNOŚCI.....	54
9.1. Wskazanie ogólnego poziomu pewności w odniesieniu do właściwego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli.....	54
9.2. Ocena wprowadzonych działań naprawczych i zapobiegawczych	54
10. ZAŁĄCZNIKI DO ROCZNEGO SPRAWOZDANIA Z KONTROLI	55
10.1. Wyniki audytu systemu	55
10.2. Wyniki audytu operacji	55
10.3. Obliczenia dotyczące wyboru próby i poziomu błędu.....	55

1. WPROWADZENIE

1.1. WSKAZANIE INSTYTUCJI AUDYTOWEJ I INNYCH JEDNOSTEK, KTÓRE UCZESTNICZYŁY W PRZYGOTOWANIU SPRAWOZDANIA

Na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014 – 2020 funkcję Instytucji Audytowej sprawuje Szef Krajowej Administracji Skarbowej (KAS), działający na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej.

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej Szefa Krajowej Administracji Skarbowej powołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Funkcję Szefa Krajowej Administracji Skarbowej pełni Sekretarz Stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Do dnia 31 grudnia 2018 roku Szef Krajowej Administracji Skarbowej wykonywał swoje zadania za pośrednictwem Departamentu Audytu Środków Publicznych Ministerstwa Finansów (Departament DAS).

Od dnia 1 stycznia 2019 roku Szef Krajowej Administracji Skarbowej wykonuje swoje zadania za pośrednictwem Departamentu Audytu Środków Publicznych Ministerstwa Finansów (Departament DAS) oraz 16 Izb Administracji Skarbowej¹.

Sprawozdanie z kontroli zostało opracowane przez Departament DAS w oparciu o Wytyczną KE pn. *Guidance for Member States on the Annual Control Report and Audit Opinion to be reported by audit authorities and on the treatment of errors detected by audit authorities in view of establishing and reporting reliable total residual error rates (EGESIF_15-0002-04 final z 19 grudnia 2018 r.)* oraz zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr IX do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/207. Sprawozdanie zatwierdził Szef Krajowej Administracji Skarbowej.

1.2. OKRES ODNIESIENIA (ROK OBRACHUNKOWY)

Sprawozdanie dotyczy roku obrachunkowego obejmującego okres od 1 lipca 2017 roku do 30 czerwca 2018 roku (wydatki zostały poniesione w okresie od 1 lipca 2017 roku do 30 czerwca 2018 roku oraz certyfikowane przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej w okresie do 31 lipca 2018 roku).

1.3. CZAS REALIZACJI AUDYTU (OKRES W TRAKCIE KTÓREGO WYKONANO AUDYT)

W odniesieniu do *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020* (RPO WSL 2014-2020) i roku obrachunkowego obejmującego okres od 1 lipca 2017 roku do 30 czerwca 2018 roku, Instytucja Audytowa przeprowadziła audyt:

---

¹ Zmiany zostały wprowadzone ustawą z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2354).

- zestawienia wydatków za rok obrachunkowy od 1 lipca 2017 roku do 30 czerwca 2018 roku w ramach audytu systemu w okresie od listopada 2018 roku do lutego 2019 roku (II etap audytu systemu),
- zgodności z prawem i prawidłowości wydatków, o których zwrot wystąpiono do Komisji w odniesieniu do roku obrachunkowego (i ujętych w zestawieniu wydatków) w okresie od lutego 2018 roku do lutego 2019 roku,
- funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli w ramach audytu systemu w okresie od lipca do października 2018 roku (I etap audytu systemu) oraz w okresie od listopada 2018 roku do lutego 2019 roku (II etap audytu systemu).

Ponadto, zweryfikowała deklarację zarządczą w ramach audytu systemu w okresie od listopada 2018 roku do lutego 2019 roku (II etap audytu systemu).

1.4. WSKAZANIE PROGRAMU LUB PROGRAMÓW OPERACYJNYCH OBJĘTYCH SPRAWOZDANIEM WRAZ Z ICH INSTYTUCJAMI ZARZĄDZAJĄCYMI I CERTYFIKUJĄCYMI

Sprawozdanie dotyczy Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, nr kodu CCI 2014 PL 16 M2OP012.

Struktura wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 przedstawia się następująco:

- Instytucja Zarządzająca Programem Operacyjnym, która pełni również funkcję Instytucji Certyfikującej: Zarząd Województwa Śląskiego;
- Instytucje Pośredniczące:
  - Śląskie Centrum Przedsiębiorczości (ŚCP),
  - Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach (WUP),
  - Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach (ZIT SC),
  - Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku (RIT SZ),
  - Miasto Częstochowa (RIT SPn),
  - Miasto Bielsko-Biała (RIT SPd).

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 finansowany jest z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz z Europejskiego Funduszu Społecznego.

1.5. OPIS KROKÓW PODJĘTYCH W CELU PRZYGOTOWANIA SPRAWOZDANIA I SPORZĄDZENIA OPINII AUDYTOWEJ

Przed sporządzeniem rocznego sprawozdania z kontroli i opinii:

- dokonano analizy zmian w systemie zarządzania i kontroli, tj.:
  - czy, w systemie zarządzania i kontroli wystąpiły znaczące zmiany,

- kiedy zmiany weszły w życie,
  - kiedy Instytucja Audytowa została poinformowana o tych zmianach,
  - jaki wpływ miały zmiany w systemie zarządzania i kontroli na zakres prac Instytucji Audytowej,
  - czy system, po zmianach, nadal spełnia wymogi desygnacji (zgodnie z art. 124 ust. 5 rozporządzenia 1303/2013);
- dokonano analizy zmian w strategii audytu, tj.:
- sprawdzenia, czy w strategii audytu dokonano jakichkolwiek zmian,
  - sporządzenia informacji o wszelkich zmianach wraz z ich opisem oraz wyjaśnieniem przyczyn zmian;
- dokonano analizy dokumentów sporządzonych w ramach audytu systemu, tj.:
- potwierdzenia, że program audytu systemu został w całości zrealizowany,
  - weryfikacji, czy wszystkie dokumenty robocze przewidziane w Programie audytu systemu zostały sporządzone,
  - sprawdzenia, czy wszystkie ustalenia opisane w dokumentach roboczych są poparte odpowiednimi dowodami źródłowymi,
  - weryfikacji, czy z dokumentów roboczych jasno wynika, jakie zostaną zredagowane zalecenia,
  - identyfikacji, czy jednostka audytowana odniosła się do ustaleń poczynionych w trakcie audytu,
  - przygotowania informacji dotyczącej: podstawy realizacji audytu, odniesienia do strategii audytu, metodologii oceny ryzyka, wyników analizy ryzyka,
  - sporządzenia opisu głównych ustaleń z audytu systemu, w tym stwierdzonych ustaleń systemowych,
  - sporządzenia opisu wyników oceny stanu wdrożenia rekomendacji wydanych przez Instytucję Audytową w poprzednich Rocznych sprawozdaniach z kontroli/audytu (w zakresie audytu systemu),
  - oceny systemu zarządzania i kontroli zgodnie z wytyczną KE pn. Wytyczne dla Komisji i państw członkowskich dotyczące wspólnej *metodyki oceny systemów zarządzania i kontroli w państwach członkowskich (EGESIF_14 0010 final)*;
- dokonano analizy dokumentów z audytu operacji, tj.:
- sprawdzenia, czy program audytu operacji został w całości zrealizowany (w szczególności czy badaniu poddano wszystkie pozycje z prób dodatnich oraz ujemnej),
  - sprawdzenia, czy zostały dostarczone do Departamentu DAS wszystkie dokumenty robocze (listy sprawdzające, protokoły, podsumowania ustaleń),
  - weryfikacji, czy dokumenty robocze są kompletnie wypełnione (listy sprawdzające),
  - potwierdzenia, że wszystkie ustalenia opisane w dokumentach roboczych są poparte odpowiednimi dowodami źródłowymi (załączniki do protokołów/podsumowań),

- przygotowania informacji dotyczącej: opisu metodologii wyboru próby z odniesieniem do strategii audytu, wyników analizy ryzyka, parametrów wyboru próby, uzgodnień wyboru próby (zarówno dodatniej jak i ujemnej), odrębności populacji próby ujemnej, potwierdzenia reprezentatywności próby niestatystycznej, analizy najważniejszych wyników operacji,
  - sporządzenia opisu wyników oceny stanu wdrożenia rekomendacji wydanych przez Instytucję Audytową w poprzednich Rocznych sprawozdaniach z kontroli/audytu (w zakresie audytu operacji);
- dokonano analizy dokumentów sporządzonych w ramach audytu zestawienia wydatków, tj.:
- sprawdzenia, czy zakres badania w odniesieniu do zestawienia wydatków został w całości zrealizowany,
  - sprawdzenia, czy zostały dostarczone do Departamentu DAS wszystkie dokumenty robocze (listy sprawdzające),
  - weryfikacji, czy dokumenty robocze są kompletnie wypełnione (listy sprawdzające),
  - potwierdzenia, że wszystkie ustalenia opisane w dokumentach roboczych są poparte odpowiednimi dowodami źródłowymi,
  - przygotowania wniosków w odniesieniu do kompletności, dokładności i prawdziwości rachunków, w tym wskazania, korekt finansowych dokonanych w księgach rachunkowych w następstwie wyników audytów systemu lub audytu operacji;
- dokonano oszacowania poziomu błędu, tj.:
- ponownej analizy zidentyfikowanych błędów finansowych,
  - klasyfikacji stwierdzonych błędów,
  - oszacowania wartości błędu;
- dokonano analizy czy wystąpiły przypadki podejrzeń nadużyć/oszustw;
- dokonano oceny stopnia wdrożenia zaleceń z lat ubiegłych (w tym procedury kontrydycyjnej i działań następczych);
- dokonano badania w zakresie deklaracji zarządczej wydanej przez Instytucję Zarządzającą.

Instytucja Audytowa po zrealizowaniu swojego badania dokonuje porównania wyników z audytu z deklaracją zarządczą Instytucji Zarządzającej. Podczas oceny deklaracji zarządczej analizowane jest również sporządzone przez IZ roczne podsumowanie końcowych sprawozdań z audytu i przeprowadzonych kontroli w celu ustalenia, czy deklaracja zarządcza odzwierciedla ustalenia w nim zawarte.

2. ISTOTNE ZMIANY W SYSTEMIE LUB SYSTEMACH ZARZĄDZANIA I KONTROLI

2.1. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE NA TEMAT WSZELKICH ISTOTNYCH ZMIAN W SYSTEMACH ZARZĄDZANIA I KONTROLI ZWIĄZANE Z OBOWIĄZKAMI INSTYTUCJI ZARZĄDZAJĄCYCH I CERTYFIKUJĄCYCH, W SZCZEGÓLNOŚCI W ODNIESIENIU DO PRZEKAZYWANIA FUNKCJI NOWYM INSTYTUCJOM POŚREDNICZĄCYM ORAZ POTWIERDZENIE ICH ZGODNOŚCI Z ART. 72, 73 ORAZ 74 ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1303/2013 NA PODSTAWIE AUDYTÓW PRZEPROWADZONYCH PRZEZ INSTYTUCJĘ AUDYTOWĄ NA MOCY ART. 127

Pismem z dnia 20 grudnia 2018 r. znak DKF-VIII.7512.23.2018.EK IK 973936 Departament Koordynacji Wdrażania Funduszy Unii Europejskiej w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju (DKF) poinformował, iż wprowadzono:

a) w roku obrachunkowym 2017/2018

Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 1452/265/V/2018 z dnia 26 czerwca 2018 r. dokonał aktualizacji Instrukcji Wykonawczych Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (dalej: IW IZ RPO WSL). Zakres przedmiotowej aktualizacji związany był z zaleceniem Komisji Europejskiej po przeprowadzonym Audycie funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli zgodnie z art. 75 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 dotyczącym Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego, które dotyczyło utworzenia nowego procesu związanego z Audytem jakości danych.

b) od początku roku obrachunkowego 2018/2019 do dnia 30 listopada 2018 r.

Zarząd Województwa Śląskiego dokonał dwóch aktualizacji *Opisu Funkcji i Procedur Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020* (dalej: OFIP RPO WSL 2014-2020):

a) OFIP RPO WSL 2014-2020 v. 4 przyjęty uchwałą nr 1698/2732/V/2018 z dnia 24 lipca 2018 r. wprowadzone zmiany związane są m. in.:

- ze zmianami organizacyjnymi w instytucjach zaangażowanych w realizację RPO WSL 2014-2020, ich danych kontaktowych, organizacji, procedur oraz regulaminów i schematów organizacyjnych;
- z przyjęciem dokumentu pn. *Zasady dotyczące wprowadzenia skutecznych i proporcjonalnych środków zwalczania nadużyć finansowych oraz zarządzania ryzykiem nadużyć finansowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020*;
- z przyjęciem *Wytycznych w zakresie korzystania z usług ekspertów w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020*;
- ze zgłaszaniem podmiotów do rejestru podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich na podstawie art. 207 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, oraz w myśl § 3 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18

stycznia 2018 r. w sprawie rejestru podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich;

- z wprowadzeniem etapu oceny formalno-merytorycznej z negocjacjami dla projektów finansowanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego;
- z wprowadzeniem instytucji Rzecznika Funduszy Europejskich.

b) OFIP RPO WSL 2014-2020 v. 5 przyjęty uchwałą nr 2250/189/V/2018 z dnia 2 października 2018 r. wprowadzone zmiany związane są m. in.:

- zmianę w zakresie działań powierzonych Instytucji Pośredniczącej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 – Śląskiemu Centrum Przedsiębiorczości z uwagi na pozytywną Decyzję wykonawczą Komisji Europejskiej w sprawie zmian dotyczących Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020;
- zmianę zapisów dotyczących zgłoszeń nieprawidłowości w zakresie procedur raportowania Komisji Europejskiej o nieprawidłowościach w realizacji RPO WSL 2014-2020.

Jednocześnie Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 2011/283/V/2018 z dnia 4 września 2018 r. dokonał aktualizacji Instrukcji Wykonawczych Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Zmiany dotyczyły m.in. dodania zapisów związanych z procesem kontroli krzyżowej horyzontalnej z PROW 14-20 i PO RYBY. Zmieniona także została docelowa wielkość próby z 10% na 5%.

Zmiana Porozumień z Instytucjami Pośredniczącymi w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wdrażaniem ZIT oraz RIT w ramach RPO WSL 2014-2020- Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku, Miasto Częstochowa, Miasto Bielsko-Biała (dalej: IP ZIT/RIT RPO WSL), która została wskazana w piśmie do Ministerstwa Rozwoju nr RR-RPRO.KW-00131/17 z dnia 14 grudnia 2017 r. ostatecznie nie doszła do skutku w I kwartale 2018 r. Dopiero w III kwartale 2018 r. wprowadzono zmiany w Porozumieniach, ale tylko zmiany w zakresie podstaw prawnych oraz zwiększenia alokacji Pomocy Technicznej RIT na obsługę powierzonych zadań IP RIT.

Uzgodniono także odstąpienie od nadawania dostępów do Centralnego Systemu Teleinformatycznego pracownikom IP ZIT/RIT RPO WSL.

c) od dnia 1 grudnia 2018 r. do zakończenia roku obrachunkowego 2018/2019

W chwili obecnej IZ RPO WSL 2014-2020 nie dokonała oraz nie planuje zmian w systemie zarządzania i kontroli RPO WSL 2014-2020 w podanym okresie.

Instytucja Audytowa dokonała analizy opisanych zmian w ramach audytu systemu zarządzania i kontroli w celu potwierdzenia zgodności z zapisami art. 72, 73 i 74 Rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

Wprowadzone zmiany nie miały wpływu na prawidłowe funkcjonowanie systemu zarządzania i kontroli RPO WSL 2014-2020 w badanym roku obrachunkowym od 1 lipca 2017 roku do

30 czerwca 2018 roku.

Institucja Audytowa potwierdza, że zmieniony system zarządzania i kontroli jest ciągle zgodny z zapisami art. 72, 73 i 74 Rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 na podstawie czynności w ramach audytu wykonanych w odniesieniu do zmian.

2.2. INFORMACJE NA TEMAT MONITOROWANIA DESYGNOWANYCH INSTYTUCJI ZGODNIE Z ART. 124 UST. 5 I 6 ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1303/2013

Pismem z dnia 11 grudnia 2018 r. znak DCD-III.773.38.2018.WK IK 973937 Departament Certyfikacji i Desygnacji w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju (DCD) poinformował, iż:

Rok obrachunkowy 2017/2018

DCD w oparciu o analizę ryzyka sporządził Plan kontroli służących potwierdzeniu utrzymania kryteriów desygnacji na rok obrachunkowy 2017/2018, który został zatwierdzony 7 sierpnia 2017 r. (uzupełnienie – 6 listopada 2017 r.). W Planie przewidziano kontrolę w IZ RPO, która została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli Wojewody oraz DCD (na mocy zawartego w dniu 11 września 2017 r. Porozumienia). Zakres kontroli obejmował sprawdzenie spełniania przez IZ kryteriów desygnacji w zakresie procesu naboru i oceny wniosków oraz wyboru projektów do dofinansowania, realizację kontroli zarządczych, proces poświadczania wydatków do KE oraz sporządzania rocznego zestawienia wydatków. Trwa proces sporządzania informacji z kontroli (według stanu na 5 grudnia 2018 r.).

Przedstawiciel DCD brał udział w posiedzeniach Komitetu Monitorującego w charakterze obserwatora jako przedstawiciel ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie procesu desygnacji.

Rok obrachunkowy 2018/2019

DCD w oparciu o analizę ryzyka sporządził Plan kontroli służących potwierdzeniu utrzymania kryteriów desygnacji na rok obrachunkowy 2018/2019, który został zatwierdzony 18 lipca 2018 r. W Planie nie przewidziano kontroli w instytucjach systemu wdrażania Programu.

Ponadto, przedstawiciel DCD bierze udział w posiedzeniach Komitetu Monitorującego w charakterze obserwatora jako przedstawiciel ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie procesu desygnacji.

W odniesieniu do żadnej z instytucji w systemie zarządzania i kontroli Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020, którym minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego udzielił desygnacji, nie zaistniały sytuacje wskazane w art. 124 ust. 5 i 6 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

2.3. DATY, OD KTÓRYCH ZMIANY MAJĄ ZASTOSOWANIE, DATY ZGŁASZANIA ZMIAN INSTYTUCJI AUDYTOWEJ, JAK RÓWNIEŻ WPŁYW TYCH ZMIAN NA PRACĘ AUDYTOWE

Pismem z dnia 20 grudnia 2018 r. znak DKF-VIII.7512.23.2018.EK IK 973936 Departament Koordynacji Wdrażania Funduszy Unii Europejskiej w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju (DKF) poinformował, iż w systemie zarządzania i kontroli nastąpiły następujące zmiany:

a) w roku obrachunkowym 2017/2018

Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 1452/265/V/2018 z dnia 26 czerwca 2018 r. dokonał aktualizacji Instrukcji Wykonawczych Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (dalej: IW IZ RPO WSL). Zakres przedmiotowej aktualizacji związany był z zaleceniem Komisji Europejskiej po przeprowadzonym Audycie funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli zgodnie z art. 75 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 dotyczącym Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego, które dotyczyło utworzenia nowego procesu związanego z Audytem jakości danych.

b) od początku roku obrachunkowego 2018/2019 do dnia 30 listopada 2018 r.

Zarząd Województwa Śląskiego dokonał dwóch aktualizacji *Opisu Funkcji i Procedur Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020* (dalej: OFIP RPO WSL 2014-2020):

d) OFIP RPO WSL 2014-2020 v. 4 przyjęty uchwałą nr 1698/2732/V/2018 z dnia 24 lipca 2018 r. wprowadzone zmiany związane są m. in.:

- ze zmianami organizacyjnymi w instytucjach zaangażowanych w realizację RPO WSL 2014-2020, ich danych kontaktowych, organizacji, procedur oraz regulaminów i schematów organizacyjnych;
- z przyjęciem dokumentu pn. *Zasady dotyczące wprowadzenia skutecznych i proporcjonalnych środków zwalczania nadużyć finansowych oraz zarządzania ryzykiem nadużyć finansowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020*;
- z przyjęciem *Wytycznych w zakresie korzystania z usług ekspertów w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020*;
- ze zgłaszaniem podmiotów do rejestru podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich na podstawie art. 207 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, oraz w myśl § 3 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie rejestru podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich;
- z wprowadzeniem etapu oceny formalno-merytorycznej z negocjacjami dla projektów finansowanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego;
- z wprowadzeniem instytucji Rzecznika Funduszy Europejskich.

e) OFIP RPO WSL 2014-2020 v. 5 przyjęty uchwałą nr 2250/189/V/2018 z dnia 2 października 2018 r. wprowadzone zmiany związane są m. in.:

- zmianę w zakresie działań powierzonych Instytucji Pośredniczącej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 – Śląskiemu Centrum Przedsiębiorczości z uwagi na pozytywną Decyzję wykonawczą Komisji

Europejskiej w sprawie zmian dotyczących Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020;

- zmianę zapisów dotyczących zgłoszeń nieprawidłowości w zakresie procedur raportowania Komisji Europejskiej o nieprawidłowościach w realizacji RPO WSL 2014-2020.

Jednocześnie Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 2011/283/V/2018 z dnia 4 września 2018 r. dokonał aktualizacji Instrukcji Wykonawczych Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Zmiany dotyczyły m.in. dodania zapisów związanych z procesem kontroli krzyżowej horyzontalnej z PROW 14-20 i PO RYBY. Zmieniona także została docelowa wielkość próby z 10% na 5 %.

Zmiana Porozumień z Instytucjami Pośredniczącymi w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wdrażaniem ZIT oraz RIT w ramach RPO WSL 2014-2020-Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku, Miasto Częstochowa, Miasto Bielsko-Biała (dalej: IP ZIT/RIT RPO WSL), która została wskazana w piśmie do Ministerstwa Rozwoju nr RR-RPRO.KW-00131/17 z dnia 14 grudnia 2017 r. ostatecznie nie doszła do skutku w I kwartale 2018 r. Dopiero w III kwartale 2018 r. wprowadzono zmiany w Porozumieniach, ale tylko zmiany w zakresie podstaw prawnych oraz zwiększenia alokacji Pomocy Technicznej RIT na obsługę powierzonych zadań IP RIT.

Uzgodniono także odstąpienie od nadawania dostępu do Centralnego Systemu Teleinformatycznego pracownikom IP ZIT/RIT RPO WSL.

c) od dnia 1 grudnia 2018 r. do zakończenia roku obrachunkowego 2018/2019

W chwili obecnej IZ RPO WSL 2014-2020 nie dokonała oraz nie planuje zmian w systemie zarządzania i kontroli RPO WSL 2014-2020 w podanym okresie.

Wprowadzone zmiany dotyczą roku obrachunkowego od dnia 1 lipca 2018 roku do dnia 30 czerwca 2019 roku. W związku z powyższym, planowane zmiany nie miały wpływu na funkcjonowanie systemu zarządzania i kontroli RPO WSL 2014-2020 w badanym roku obrachunkowym. Instytucja Audytowa dokona analizy opisanych zmian w ramach kolejnego audytu systemu zarządzania i kontroli i oceni wpływ wprowadzonych zmian na system zarządzania i kontroli w celu potwierdzenia zgodności z zapisami art. 72 i 73 i 74 Rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

Zmiany w Instytucji Audytowej

W dniu 1 stycznia 2019 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 listopada 2018 roku o zmianie ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej oraz niektórych innych ustaw. W związku z powyższym, zadania Instytucji Audytowej (Szefa Krajowej Administracji Skarbowej) wykonywane są przez pracowników Departamentu Audytu Środków Publicznych w Ministerstwie Finansów (Departament DAS) oraz pracowników wydzielonych komórek organizacyjnych w 16 Izbach Administracji Skarbowej.

W związku z powyższą zmianą zachowana została ciągłość działania i zasoby Instytucji Audytowej. Procedury działania Instytucji Audytowej nie uległy zmianie.

3. ZMIANY STRATEGII AUDYTU

3.1. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE NA TEMAT WSZELKICH ZMIAN, KTÓRE WPROWADZONO DO STRATEGII AUDYTU, ORAZ ICH UZASADNIENIE

Strategia audytu dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020 (RPO WSL 2014-2020) wersja 1 została zatwierdzona w sierpniu 2015 r.

W dniu 22 kwietnia 2016 roku strategia audytu została zaktualizowana (wersja 2). Zmiany opisano w poprzednim Rocznym sprawozdaniu z kontroli.

W dniu 30 września 2016 r. Strategia audytu została zaktualizowana (wersja 3). Zmiany opisano w poprzednim Rocznym sprawozdaniu z kontroli.

W dniu 28 czerwca 2017 r. Strategia audytu została zaktualizowana (wersja 4). Zmiany opisano w poprzednim Rocznym sprawozdaniu z kontroli.

W dniu 12 grudnia 2017 r. Strategia audytu została zaktualizowana (wersja 5). Zmiany opisano w poprzednim Rocznym sprawozdaniu z kontroli.

W dniu 3 września 2018 r. Strategia audytu została zaktualizowana (wersja 6). Zmiany zostały opisane w Rozdziale 3.2 niniejszego Sprawozdania z kontroli.

W okresie, którego sprawozdanie dotyczy, Instytucja Audytowa wykonywała zadania zgodnie z zatwierdzoną Strategią audytu z października 2017 roku (wersja 5) oraz Strategią audytu z września 2018 roku (wersja 6).

3.2. OPIS ZMIAN WPROWADZANYCH LUB PROPONOWANYCH NA PÓŹNIEJSZYM ETAPIE, KTÓRE NIE MAJĄ WPŁYWU NA CZYNNOŚCI PRZEPROWADZONE PODCZAS OKRESU REFERENCYJNEGO A ZMIANAMI PRZEPROWADZONYMI W TRAKCIE OKRESU REFERENCYJNEGO, KTÓRE MAJĄ WPŁYW NA AUDYT I JEGO WYNIKI

W dniu 3 września 2018 r. Strategia audytu została zaktualizowana (wersja 6).

Wprowadzona zmiana w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020 (wersja 6) w odniesieniu do poprzedniej wersji Strategii Audytu (wersji 5) dotyczyła jedynie:

- zmian w schemacie organizacyjnym Instytucji Audytowej, w związku ze zmianą w dniu 02.08.2018 r. Regulaminu organizacyjnego Departamentu DAS,
- zaktualizowania zasobów biorąc pod uwagę: zakończenie realizacji zadań dotyczących perspektywy 2007 – 2013, aktualny stan zatrudnienia oraz aktualne zadania w zakresie audytu i certyfikacji,
- zmian w stosowanej dotychczas metodzie oceny ryzyka, tj. dostosowaniu metody oceny ryzyka do przyjętych założeń do Audytu Systemu.

Wprowadzone zmiany, w tym dotyczące oceny ryzyka miały wpływ na audyt (i jego wyniki) przeprowadzony dla roku obrachunkowego od 1 lipca 2017 roku do 30 czerwca 2018 roku, lecz nie były zmianami istotnymi.

4. AUDYTY SYSTEMÓW

4.1. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE NA TEMAT PODMIOTÓW (W TYM INSTYTUCJI AUDYTOWEJ), KTÓRE PRZEPROWADZIŁY AUDYTY PRAWIDŁOWEGO FUNKCJONOWANIA SYSTEMU ZARZĄDZANIA I KONTROLI PROGRAMU

Wykonywanie zadań instytucji odpowiedzialnej za przeprowadzenie audytu systemu dla całego RPO WSL 2014-2020 (dla obu funduszy, tj. EFRR i EFS) zostało powierzone Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej, który pełni funkcję Instytucji Audytowej dla programów operacyjnych. Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 508, z późn. zm.) Szefa Krajowej Administracji Skarbowej powołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Funkcję Szefa Krajowej Administracji Skarbowej pełni Sekretarz Stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Do dnia 31 grudnia 2018 roku Szef Krajowej Administracji Skarbowej wykonywał swoje zadania za pośrednictwem Departamentu Audytu Środków Publicznych Ministerstwa Finansów (Departament DAS).

Od dnia 1 stycznia 2019 roku Szef Krajowej Administracji Skarbowej wykonuje swoje zadania za pośrednictwem Departamentu Audytu Środków Publicznych Ministerstwa Finansów (Departament DAS) oraz 16 Izb Administracji Skarbowej.

Zgodnie ze *Strategią audytu dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego* na lata 2014-2020 audyt systemu zarządzania i kontroli RPO WSL 2014-2020 wykonany został przez pracowników Departamentu Audytu Środków Publicznych Ministerstwa Finansów.

4.2. OPIS PODSTAWY PRZEPROWADZONYCH AUDYTÓW, W TYM ODNIESIENIE DO STOSOWANEJ STRATEGII AUDYTU, ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM METODY OCENY RYZYKA ORAZ WYNIKÓW, KTÓRE DOPROWADZIŁY DO STWORZENIA PLANU DLA AUDYTU SYSTEMÓW

Audyt systemu dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 został przeprowadzony zgodnie ze *Strategią audytu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego* na lata 2014-2020 (wersja 5) z grudnia 2017 r. oraz zgodnie ze *Strategią audytu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego* na lata 2014-2020 (wersja 6) z września 2018 r.

Celem audytu systemów jest uzyskanie racjonalnego zapewnienia, że systemy funkcjonują skutecznie, zapobiegają błędom i nieprawidłowościom, wykrywają je i korygują.

Czynności audytu przeprowadzone zostały na podstawie art. 95 ust. 1 pkt 1 *ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej* oraz art. 127 ust. 1 *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju*

Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

Audyt systemu prowadzony był w oparciu o *Wytyczne dla Komisji i państw członkowskich dotyczące wspólnej metodyki oceny systemów zarządzania i kontroli w państwach członkowskich (EGESIF_14-0010-final 18/12/2014)*, art. 30 ust. 2 *rozporządzenia delegowanego KE nr 480/2014²* oraz uwagi Komisji Europejskiej.

Zgodnie z oceną ryzyka opisaną w Strategii audytu RPO WSL, w trakcie audytu systemu zarządzania i kontroli (dotyczącego roku obrachunkowego 2017/2018) audyt prowadzony był w instytucjach zaangażowanych we wdrażanie RPO WSL, realizujących działania wybrane do badania w wyniku przeprowadzonej analizy ryzyka:

- Instytucja Zarządzająca, pełniąca jednocześnie funkcję Instytucji Certyfikującej: Zarząd Województwa Śląskiego (IZ/IC), działanie nr 1.1, 2.1, 3.4, 4.2, 4.3, 4.5, 5.5, 6.1, 7.5, 9.1, 9.2, 10.4, 11.1, 12.1, 12.2, 12.3
- Instytucje Pośredniczące:
  - Śląskie Centrum Przedsiębiorczości (ŚCP), działanie nr 1.2, 3.2, 3.3
  - Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach (WUP), działanie nr 7.1, 7.3, 7.4, 8.2, 11.3.

W wyniku ww. analizy dokonano oceny badanych kluczowych wymogów kontrolnych (oraz kryteriów oceny w ramach KWK) dla działań realizowanych w danej instytucji, wybranych do badania na podstawie przeprowadzonej analizy ryzyka. Do wyłonienia ww. działań wykorzystana została matryca sporządzona w ramach programu.

W I etapie audytu systemu badaniu poddano kluczowe wymogi kontrolne nr 1-5, 7 (dla funkcji IZ) i nr 9-12 (dla funkcji IC), w tym następujące kryteria oceny:

Kryterium 1 (1.1) – Jasny opis i podział funkcji.

Kryterium 2 (1.2) – Niezbędny personel i doświadczenie istnieje na różnych poziomach.

Kryterium 3 (1.3) – Zgodność z zasadą rozdzielania funkcji w ramach organizacji.

Kryterium 4 (1.4) – Kompletnie i adekwatne procedury i instrukcje istnieją i są aktualizowane.

Kryterium 5 (1.5) – Odpowiednie procedury i mechanizmy (porozumienia) są stosowane w celu monitorowania i nadzorowania zadań delegowanych.

Kryterium 6 (1.6) – Procedury zapewniają przeprowadzenie właściwego zarządzania ryzykiem jeśli zachodzi taka potrzeba.

Kryterium 7 (2.1) – Odpowiednie procedury wyboru, niedyskryminujące i transparentne kryteria.

---

2 Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego

Kryterium 8 (2.2) – Ogłoszenia o naborze są publikowane.

Kryterium 9 (2.3) – Wszystkie przyjęte wnioski są rejestrowane.

Kryterium 10 (2.4) – Wszystkie wnioski/projekty oceniane są zgodnie z obowiązującymi kryteriami.

Kryterium 11 (2.5) – Decyzje w sprawie przyjęcia lub odrzucenia wniosków/projektów są podejmowane przez odpowiednio upoważnioną osobę.

Kryterium 12 (3.1) – Efektywna komunikacja z beneficjentami w zakresie ich praw i obowiązków.

Kryterium 13 (3.2) – Istnienie jasnych i jednoznacznych krajowych zasad kwalifikowalności określonych dla programu.

Kryterium 14 (3.3) – Strategia w celu zapewnienia, że beneficjenci mają dostęp do niezbędnych informacji i otrzymują na odpowiednim poziomie wskazówki/wytyczne.

Kryterium 15 (4.1) – Kontrole zarządcze zawierają kontrole administracyjne i kontrole na miejscu.

Kryterium 16 (4.2) – Kontrole na miejscu mogą być przeprowadzane na podstawie próby.

Kryterium 17 (4.3) – Pisemne procedury i kompleksowe listy kontrolne dotyczące kontroli zarządczych.

Kryterium 18 (4.4) – Dowody kontroli administracyjnych i kontroli na miejscu powinny być przechowywane.

Kryterium 19 (4.5) – Zatwierdzone przez IZ procedury zapewniają, że IC otrzymuje wszystkie niezbędne informacje.

Kryterium 20 (5.1) – Zapisy księgowe i dokumentacja wspierająca są przechowywane na odpowiednim poziomie zarządzania.

Kryterium 21 (5.2) – IZ prowadzi rejestr zawierający identyfikację/lokalizację organów przechowujących dokumentację wspierającą.

Kryterium 22 (5.3) – Wszystkie dokumenty są przechowywane zgodnie z wymaganiami art. 140 R. 1303/2013 i art. 51 R. 223/2014.

Kryterium 23 (6.1) - Istnienie skomputeryzowanego systemu zdolnego do gromadzenia, rejestrowania i przechowywania danych w odniesieniu do każdej operacji, wymaganych w załączniku III RDK, w tym danych dotyczących wskaźników i celów pośrednich oraz danych na temat postępów programu w osiąganiu celów przekazanych przez instytucję zarządzającą na podstawie art. 125 ust. 2 lit. a) RWP. Jeśli operacja jest objęta wsparciem z EFS, system musi również obejmować dane dotyczące poszczególnych uczestników oraz, jeśli jest to wymagane przez EFS, podział danych odnoszących się do wskaźników według płci.

Kryterium 24 (6.2) - Istnieją odpowiednie procedury, aby umożliwić agregowanie danych, gdy jest to konieczne dla celów ewaluacji, audytu, jak również w odniesieniu do wniosków o płatności i zestawień wydatków, rocznych sprawozdań podsumowujących, rocznej realizacji oraz sprawozdań końcowych, w tym sprawozdań dotyczących danych finansowych, przekazanych Komisji.

Kryterium 25 (6.3) - Istnieją odpowiednie procedury, aby zapewnić: a) zabezpieczenie i konserwację takiego skomputeryzowanego systemu, spójność danych, uwzględniając przyjęte międzynarodowe standardy jak na przykład ISO/IEC 27001:2013 i ISO/IEC 27002:2013, poufność danych, weryfikację nadawcy oraz przechowywanie dokumentów i danych, w szczególności zgodnie z art. 122 ust. 3, art. 125 ust. 4 lit. d), art. 125 ust. 8 i art. 140 RWP oraz b) ochronę osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych.

Kluczowy Wymóg Kontrolny 7 – kryteria od 26 (7.1) do 32 (7.7)

Przeprowadzono audyt follow-up w zakresie wdrożenia rekomendacji wydanych w ramach wcześniejszych audytów. Ze względu na charakter wydanych rekomendacji w tym wymogu - IA przyjęła wdrożenie rekomendacji dla KWK 7 jako zagadnienie horyzontalne. Badanie wdrożenia rekomendacji przeprowadzono w Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym. Dodatkowo, IA zweryfikowała, czy Instytucja Zarządzająca zmieniła (dokonała aktualizacji) strategii / analizy ryzyka dla KWK 7 dla Programu Operacyjnego.

Kryterium 37 (9.1) – Jasny opis i podział funkcji.

Kryterium 38 (9.2) – Adekwatna liczba wystarczająco wykwalifikowanych zasobów ludzkich.

Kryterium 39 (9.3) – Zgodność z zasadą rozdzielania funkcji w ramach organizacji.

Kryterium 40 (9.4) – Istnieją kompletne i adekwatne procedury i instrukcje oraz są aktualizowane w miarę potrzeb.

Kryterium 41 (9.5) – Dostępne są adekwatne procedury i mechanizmy (porozumienia), aby skutecznie monitorować i nadzorować zadania delegowane.

Kryterium 42 (9.6) – Procedury zapewniają przeprowadzenie właściwego zarządzania ryzykiem jeśli zachodzi taka potrzeba.

Kryterium 43 (10.1) – Istnieją procedury uwzględniające informacje z IZ i IP dotyczące pierwszego poziomu weryfikacji zarządczych oraz wyniki audytów instytucji audytowej.

Kryterium 44 (10.2) – Istnieją procedury opisujące szczegółowe kontrole, odpowiedzialność i przebieg procesu dla potrzeb procesu certyfikacji

Kryterium 45 (11.1) – Istnieją procedury zapewniające przechowywanie /utrzymywanie odpowiednich zapisów księgowych w formie komputerowej dokumentujących zadeklarowane wydatki.

Kryterium 46 (11.2) – Istnieją odpowiednie procedury utrzymania dokładnych i pełnych zapisów komputerowych w zakresie wydatków.

Kryterium 47 (11.3) – Zapewnienie, w formie elektronicznej, właściwej ścieżki audytu.

Kryterium 48 (12.1) – Istnieją odpowiednie procedury w celu utrzymania dokładnych i kompletnych dowodów odnośnie kwot wycofanych, odzyskanych, do odzyskania, odzyskiwanych i nieściąganych.

Kryterium 49 (12.2) – Zapisy księgowe dokumentują wydatki wyłączone i wszystkie korekty.

Kluczowe wymogi kontrolne nr 8 *Odpowiednie procedury sporządzania deklaracji zarządczej oraz rocznego podsumowania końcowych sprawozdań z audytu i kontroli* oraz nr 13 *Odpowiednie procedury sporządzania i poświadczania kompletności, rzetelności*

i prawdziwości rocznych sprawozdań finansowych zostały zbadane w II etapie audytu systemu (opis II etapu znajduje się w Rozdziale 6 Audyty zestawień wydatków).

Do wyboru próby dla potrzeb testów mechanizmów kontrolnych została wykorzystana metoda niestatystyczna polegająca na doborze celowym (osąd audytora), po przeprowadzeniu dodatkowej analizy działań wybranych do badania.

Ocena poszczególnych kryteriów oceny i kluczowych wymogów kontrolnych uwzględnia zarówno ocenę procedur (w przypadku ich istotnych zmian), zagadnień horyzontalnych, stan wdrożenia ustaleń w ramach audytu „follow-up” oraz wynik wykonanych testów.

Szczegółowy zakres badania poszczególnych kryteriów oceny, w tym wykonywane testy mechanizmów kontroli, zostały określone w *Programie audytu systemu zarządzania i kontroli Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020*.

W trakcie bieżącego audytu systemu zarządzania i kontroli w ramach audytu „follow-up” Instytucja Audytowa objęła badaniem stan niewdrożonych rekomendacji poczynionych w poprzednich audytach systemu zarządzania i kontroli oraz w Sprawozdaniach rocznych.

Ocena poszczególnych kryteriów i kluczowych wymogów kontrolnych uwzględnia zarówno ocenę procedur, jak i wynik wykonanych testów.

Opis podstawy przeprowadzenia audytu systemu zarządzania i kontroli ma zastosowanie do całego RPO WSL 2014-2020 (do obu funduszy, tj. EFRR i EFS).

4.3. OPIS GŁÓWNYCH USTALEŃ

W wyniku przeprowadzonego I etapu audytu systemu, w odniesieniu do kluczowych wymogów kontrolnych nr 1-5, 7 (dla funkcji IZ) oraz kluczowych wymogów kontrolnych nr 9-12 (dla funkcji IC), kluczowe wymogi kontrolne nie zostały ocenione w kategorii 4 oraz kluczowe wymogi kontrolne nie zostały ocenione w kategorii 3.

W wyniku przeprowadzonych czynności, kluczowe wymogi kontrolne zostały ocenione w kategorii 2:

- Instytucji Zarządzającej: kluczowy wymóg kontrolny nr 4, 5, 7;
- Instytucji Pośredniczącej - WUP w Katowicach: kluczowy wymóg kontrolny nr 4;

Pozostałe ww. kluczowe wymogi kontrolne zostały ocenione w kategorii 1 – *System funkcjonuje prawidłowo, nie są potrzebne żadne lub tylko niewielkie usprawnienia.*

Szczegółowe wyniki oceny zostały ujęte w *Sprawozdaniu z audytu systemu zarządzania i kontroli w zakresie kluczowych wymogów kontrolnych 1-5, 7 oraz 9-12 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 znak DAS2.9011.13.2018.MMS.4 z dnia 27 grudnia 2018 r.*, które zostało przekazane do Komisji Europejskiej za pośrednictwem systemu SFC2014 w dniu 27 grudnia 2018 r.

W odniesieniu do kluczowego wymogu kontrolnego nr 6 - *Wiarygodny system gromadzenia, rejestrowania i przechowywania danych do celów monitorowania, ewaluacji, zarządzania finansowego, kontroli i audytu, obejmujący połączenia z systemami elektronicznej wymiany danych z beneficjentami* w ramach Centralnego Systemu Teleinformatycznego (SL2014) został oceniony w kategorii 2 – *System działa, ale konieczne są usprawnienia.*

Szczegółowe wyniki oceny zostały ujęte w *Sprawozdaniu z audytu głównego systemu informatycznego SL2014 wykorzystywanego przy wdrażaniu programów operacyjnych w perspektywie finansowej 2014 – 2020*, znak: DAS10.9011.6.2018.PZD.3 z dnia 13 lutego 2019 roku, które zostało przekazane do Komisji Europejskiej za pośrednictwem SFC2014 w dniu 14 lutego 2019 roku.

Instytucja Audytowa przeprowadziła badanie Lokalnego Systemu Informatycznego w ramach RPO WSL.

Szczegółowe wyniki oceny zostały ujęte w *Sprawozdaniu z audytu Lokalnego systemu informatycznego wspierającego wdrażanie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego w perspektywie 2014-2020* znak: DAS10.9011.15.2018.RKA.3 z 13 lutego 2019 r., które zostało przekazane do Komisji Europejskiej za pośrednictwem SFC2014 w dniu 14 lutego 2019 roku.

Z uwagi na ustalenia dotyczące SL2014 kluczowy wymóg kontrolny nr 6 został oceniony w kategorii 2 - *System działa, ale konieczne są usprawnienia*.

Rezultaty audytu systemu dotyczą obu funduszy, tj. EFRR i EFS i znajdują się w załączniku nr 1 (Rozdział 10.1 *Wyniki audytu systemu*).

4.4. OCENA, CZY STWIERDZONE BŁĘDY MAJĄ CHARAKTER SYSTEMOWY

Stwierdzone w trakcie I etapu audytu systemu RPO WSL 2014-2020 ustalenia w odniesieniu do obu funduszy, tj. EFRR i EFS nie mają charakteru systemowego, nie rzutują na prawidłowość wydatków zadeklarowanych do Komisji Europejskiej i nie ma podstaw do szacowania korekty finansowej w oparciu o wyniki audytu systemu.

4.5. INFORMACJE DOTYCZĄCE DZIAŁAŃ NASTĘPCZYCH W ZWIĄZKU Z ZALECENIAMI AUDYTU WYNIKAJĄCYMI Z AUDYTÓW SYSTEMU PRZEPROWADZONYCH W POPRZEDNICH LATACH OBRACHUNKOWYCH

Instytucja Audytowa przeprowadziła follow- up:

- wynikających z audytu systemu (I etap) zawartych w Sprawozdaniu z audytu systemu zarządzania i kontroli RPO WSL 2014-2020 znak DO2.9011.6.2016.16.MMS z 13 lutego 2017 r., które przekazane zostało do Komisji Europejskiej za pośrednictwem SFC2014 w dniu 14 lutego 2017 r.
- wynikających z audytu systemu (II etap) zawartych w Rocznym Sprawozdaniu z kontroli za okres od 1 lipca 2015 r. do 30 czerwca 2016 r. Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 znak DO2.9011.6.2016.17.MMS z dnia 14 lutego 2017 r., przekazanym do Komisji Europejskiej poprzez system SFC2014 w dniu 15 lutego 2017 r.
- ustaleń wynikających z audytu systemu (I etap) zawartych w Sprawozdaniu z audytu systemu zarządzania i kontroli RPO WSL znak DAS.2.9011.3.2017.MMS.13 z dnia 27 grudnia 2017 r., przekazanym do Komisji Europejskiej poprzez system SFC2014 w dniu 27 grudnia 2017 r.;

- ustaleń wynikających z audytu operacji zawartych w Rocznym Sprawozdaniu z kontroli znak DAS.2.9011.3.2017.MMS.17 z dnia 13 lutego 2018 r., przekazanym do Komisji Europejskiej poprzez system SFC2014 w dniu 14 lutego 2018 r.
- dodatkowego audytu systemu (I etap) zawartych w Uzupełnieniu do Sprawozdania z audytu systemu zarządzania i kontroli RPO WSL znak DAS2.9011.3.2018.MMS.2 z dnia 27 czerwca 2018 roku przekazanym do Komisji Europejskiej poprzez system SFC2014 w dniu 2 lipca 2018 roku;

Rezultaty audytu follow-up znajdują się w załączniku nr 7 (Rozdział 10.1 *Wyniki audytu systemu*).

4.6. OPIS NIEDOCIĄGNIĘĆ ZWIĄZANYCH Z ZARZĄDZANIEM INSTRUMENTAMI FINANSOWYMI LUB INNYM RODZAJEM WYDATKÓW OBJĘTYCH ZASADAMI SZCZEGÓLNYMI (NP. POMOC PAŃSTWA, PROJEKTY GENERUJĄCE PRZYCHODY, UPROSZCZONE OPCJE KOSZTÓW), WYKRYTYCH PODCZAS AUDYTÓW SYSTEMU ORAZ OPIS DZIAŁAŃ NASTĘPCZYCH PROWADZONYCH PRZEZ INSTYTUCJĘ ZARZĄDZAJĄCĄ W CELU UZUPEŁNIENIA TYCH BRAKÓW

Instytucja Audytowa nie stwierdziła niedociągnięć związanych z (np. pomocą państwa, projektami generującymi przychody, uproszczonymi opcjami kosztów), za wyjątkiem ustaleń dotyczących instrumentów finansowych (IZ jest w trakcie wdrożenia wydanych rekomendacji zawartych w Sprawozdaniu z audytu systemu zarządzania i kontroli w zakresie kluczowych wymogów kontrolnych 1-5, 7 oraz 9-12 nr DO2.9011.6.2016.16.MMS dotyczących braku procedury zapewniającej, iż ścieżka audytu będzie obejmować dokumenty potwierdzające, o których mowa w art. 9 ust. 1 lit. e) rozporządzenia 480/2014 na poszczególnych poziomach instytucji zaangażowanych we wdrażanie instrumentów finansowych w ramach RPO WSL oraz w razie potrzeby umożliwi udostępnienie wszystkich dokumentów IA oraz KE.).

Instytucja Audytowa potwierdza zgodność z art. 41 oraz art. 131 ust. 4 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013.

4.7. UZASADNIENIE POZIOMU PEWNOŚCI UZYSKANEGO W WYNIKU AUDYTÓW SYSTEMU (NISKI/ŚREDNI/WYSOKI)

Po zakończeniu czynności w ramach audytu, Instytucja Audytowa dokonała oceny kluczowych wymogów kontrolnych nr 1-5, 7 (dla funkcji IZ) oraz kluczowych wymogów kontrolnych nr 9-12 (dla funkcji IC).

Ocena powyższych kluczowych wymogów kontrolnych przełożyła się na średni poziom pewności uzyskany w wyniku I etapu audytu systemu, który można przypisać systemowi zarządzania i kontroli RPO WSL 2014-2020 w kontekście możliwości zagwarantowania zgodności z prawem i prawidłowości wydatków.

5. AUDYTY NA PRÓBIE OPERACJI

5.1. WSKAZANIE PODMIOTÓW (W TYM INSTYTUCJI AUDYTOWEJ), KTÓRE PRZEPROWADZIŁY AUDYTY OPERACJI

Wykonywanie zadań instytucji odpowiedzialnej za przeprowadzenie audytu operacji dla całego RPO WSL 2014-2020 (dla obu funduszy, tj. EFRR i EFS) zostało powierzone Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej, który pełni funkcję Instytucji Audytowej dla programów operacyjnych. Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej Szefa Krajowej Administracji Skarbowej powołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Funkcję Szefa Krajowej Administracji Skarbowej pełni Sekretarz Stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Do dnia 31 grudnia 2018 roku Szef Krajowej Administracji Skarbowej wykonywał swoje zadania za pośrednictwem Departamentu Audytu Środków Publicznych Ministerstwa Finansów (Departament DAS).

Od dnia 1 stycznia 2019 roku Szef Krajowej Administracji Skarbowej wykonuje swoje zadania za pośrednictwem Departamentu Audytu Środków Publicznych Ministerstwa Finansów (Departament DAS) oraz 16 Izb Administracji Skarbowej.

Zgodnie ze *Strategią audytu dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020* audyt operacji RPO WSL 2014-2020 wykonany został przez pracowników Departamentu Audytu Środków Publicznych Ministerstwa Finansów.

W przypadku audytów operacji zakończonych po 1 stycznia 2019 r. czynności prowadzone były przez pracowników zatrudnionych w wyodrębnionych komórkach audytu w izbach administracji skarbowej, z zachowaniem ciągłości działania, w ramach tych samych zasobów oraz procedur, które nie uległy zmianie.

5.2. OPIS STOSOWANEJ METODY DOBORU PRÓBY ORAZ INFORMACJE, CZY DANA METODA JEST ZGODNA ZE STRATEGIĄ AUDYTU

Do wyboru próby Instytucja Audytowa stosuje wytyczne KE *Guidance on sampling methods for audit authorities*. Szczegóły dot. próbkowania zostały opisane w Procedurze IA „*Audyt europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (EFSI), Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (EFPNP) oraz Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa (EIS)*” w części *Wybór próby*.

Zgodnie ze *Strategią audytu dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020* operacje do badania (projekty) zostały wybrane w oparciu o metodę statystycznego losowego doboru próby (Monetary Unit Sampling) – podejście standardowe (standard approach).

W przypadku programów operacyjnych, które są współfinansowane przez więcej niż jeden fundusz europejski wybór próby należy dokonać z zastosowaniem stratyfikacji (podejście top-down, tzn. w pierwszym etapie ustalenie liczebności próby dla całej populacji, a następnie jej podział na poszczególne warstwy). Stratyfikacja polega na podzieleniu populacji objętej próbkowaniem na (dwie lub więcej) subpopulacji (nazywanych warstwami) i dokonanie odrębnego wyboru podpróby z każdej warstwy.

Zgodnie z przyjętą przez Instytucję Audytową strategią top-down, (podejście góra - dół) globalna wielkość próby obliczana jest dla całej populacji – (programu operacyjnego bez podziału na fundusze). Po obliczeniu globalnej wielkości próby, uzyskana wartość dzielona jest pomiędzy warstwy proporcjonalnie do liczebności lub wartości poszczególnych warstw.

Wybór próby w ramach populacji stanowiącej wydatki zadeklarowane do Komisji Europejskiej w okresie od 1 lipca 2017 r. do 31 lipca 2018 r. został przeprowadzony trzykrotnie: w I, II i III kwartale 2018 r.

Wybór próby z wydatków certyfikowanych do KE od 1 lipca 2017 r. do 30 listopada 2017 r.

Przed przystąpieniem do wyboru próby w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 pozyskano dane finansowe dotyczące wydatków zaksięgowanych w roku finansowym 2017/2018, które zostały certyfikowane przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej od 1 lipca 2017 r. do 30 listopada 2017 r.

Otrzymane dane finansowe zostały uzgodnione z kwotą wydatków certyfikowanych przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej w systemie SFC2014 w tym okresie.

Na wartość populacji złożyły się wydatki ujęte we wnioskach o płatność beneficjentów, które zostały objęte wnioskami Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej i Instytucji Certyfikującej do Komisji Europejskiej oraz prognozowane wydatki do certyfikacji w okresie od 1 grudnia 2017 r. do 31 lipca 2018 r.

Projekty o wartości ujemnej (kwoty skorygowane) stanowiły odrębną populację i zostały poddane odrębnemu audytowi. Zatem populację operacji dodatnich stanowiły wnioski dodatnie pogrupowane na projekty.

Po uzgodnieniu danych, utworzono populację projektów/wniosków o płatność beneficjentów.

W wyniku analizy populacji ustalono:

- wartość populacji (wydatki certyfikowane do KE): 279.735.422,90 PLN/65.342.941,03 EURO;
- liczbę projektów: 443 (w tym EFS – 293, EFRR – 150);
- liczbę wniosków o płatność beneficjentów (pogrupowane): 552 (558 wniosków o płatność wraz z korektami);

Jednocześnie ustalono, że prognozowana kwota wydatków (wartość populacji), która ma zostać certyfikowana do KE w okresie od 01.12.2017 r. do 31.07.2018 r., w ramach roku obrachunkowego od 01.07.2017 r. do 30.06.2018 r. określona została na kwotę 951.477.268,00 PLN (w ok. 2.930 wnioskach o płatność w ramach ok. 1.850 projektów RPO WSL).

W stosunku do utworzonej populacji zastosowano metodę wyboru próby MUS- podejście standardowe z wykorzystaniem oprogramowania ACL, w oparciu o następujące założenia:

- poziom ufności: 90%,
- populacja (wraz z prognozą): 1.231.212.690,90 PLN;
- oczekiwany poziom błędu: 0,50% (6.156.063,45 PLN);
- odchylenie standardowe: 0,0391;
- próg istotności: 2% (24.624.253,82 PLN);
- element populacji: projekt.

W oparciu o wyżej wymienione parametry (przy wykorzystaniu formularza w arkuszu Excel) obliczono minimalną liczebność próby, która wynosiła 30 projektów. Podstawą do wyboru próby wydatków były projekty (element wyboru próby), dla których w okresie od dnia 01.07.2017 r. do dnia 30.11.2017 r. zadeklarowano wydatki do KE.

Zgodnie ze strategią top-down, (podejście góra - dół) wielkość próby dla I etapu obliczona została dla całej populacji – (programu operacyjnego bez podziału na fundusze). Po obliczeniu wielkości próby, uzyskana wartość podzielona została pomiędzy warstwy proporcjonalnie do wartości poszczególnych warstw. Zgodnie z powyższą zasadą wielkość próby dla I etapu wyniosła 3 projekty dla funduszu EFS oraz 5 projektów dla funduszu EFRR.

Wydatki zadeklarowane do KE w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS)

Po uzgodnieniu danych, utworzono populację projektów/wniosków o płatność beneficjentów w ramach EFS.

W wyniku analizy populacji ustalono:

- wartość populacji (wydatki certyfikowane do KE): 86.500.307,26 PLN/ 20.197.934,79 EURO;
- liczbę projektów: 293;
- liczbę wniosków o płatność beneficjentów: 366;
- interwał wykorzystywany do wyboru próby wyniósł 28.833.435,75 PLN.

W wyniku doboru próby z wykorzystaniem oprogramowania ACL w dniu 16 stycznia 2018 r. została wybrana próba wynosząca 3 projekty (6 wniosków o płatność) o wartości 1.438.473,85 PLN / 337.065,07 EUR (co stanowi 1,66% populacji wydatków certyfikowanych w ramach EFS)

Wydatki zadeklarowane do KE w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR)

Po uzgodnieniu danych, utworzono populację projektów/wniosków o płatność beneficjentów w ramach EFRR

W wyniku analizy populacji ustalono:

- wartość populacji (wydatki certyfikowane do KE): 193.235.115,64 PLN /45.145.006,24 EURO ;
- liczbę projektów: 150;
- liczbę wniosków o płatność beneficjentów: 186;
- interwał wykorzystywany do wyboru próby wyniósł 36.714.203,91 PLN.

W wyniku doboru próby z wykorzystaniem oprogramowania ACL w dniu 16 stycznia 2018 r. została wybrana próba wynosząca 5 projektów (11 wniosków o płatność) o wartości 74.692.938,78 PLN / 17.437.591,01 PLN (co stanowi 38,65% populacji wydatków certyfikowanych w ramach EFRR).

Ogółem w wyniku doboru próby z wykorzystaniem oprogramowania ACL w dniu 16 stycznia 2018 r. została wybrana próba wynosząca 8 projektów (17 wniosków o płatność) o łącznej wartości 76.131.412,63 PLN, co stanowi 27,21% wartości populacji za okres 01.07.2017 r. do 30.11.2017 r.

Wybór próby z wydatków certyfikowanych do KE od 1 grudnia 2017 r. do 31 marca 2018 r.

Przed przystąpieniem do wyboru próby w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 pozyskano dane finansowe dotyczące wydatków, zaksięgowanych w roku finansowym 2017/2018, które zostały certyfikowane przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej od 1 grudnia 2017 r. do 31 marca 2018 r.

Otrzymane dane finansowe zostały uzgodnione z kwotą wydatków certyfikowanych przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej w tym okresie.

Zgodnie z przyjętą przez instytucję audytową strategią audytu w przypadku programów operacyjnych, które są współfinansowane przez więcej niż jeden fundusz europejski wybór próby dokonywany jest z zastosowaniem stratyfikacji (podejście top-down, tzn. w pierwszym etapie ustalenie liczebności próby dla całej populacji, a następnie jej podział na poszczególne warstwy). Stratyfikacja polega na podzieleniu populacji objętej próbkowaniem na (dwie lub więcej) subpopulacji (nazywanych warstwami) i dokonanie odrębnego wyboru podpróby z każdej warstwy.

Wydatki certyfikowane do KE od 1 grudnia 2017 r. do 31 marca 2018 r.

Na wartość populacji złożyły się wydatki ujęte we wnioskach o płatność beneficjentów, które zostały objęte wnioskami Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej i Instytucji Certyfikującej do Komisji Europejskiej oraz prognozowane wydatki do certyfikacji w okresie od 01.04.2018 r. do 31.07.2018 r.

Projekty o wartości ujemnej (kwoty skorygowane) stanowią odrębną populację i są poddawane odrębnemu audytowi (rozdział 4.3 niniejszego Programu audytu). Zatem populację operacji dodatnich stanowią wnioski dodatnie pogrupowane na projekty.

Po uzgodnieniu danych, utworzono populację projektów/wniosków o płatność beneficjentów.

W wyniku analizy populacji ustalono:

- wartość populacji (wydatki certyfikowane do KE): 439.646.709,83 PLN/104.574.693,34 EUR;
- liczbę projektów: 621 (w tym EFS – 344, EFRR – 277);
- liczbę wniosków o płatność beneficjentów (pogrupowane): 840 wniosków o płatność;

Jednocześnie ustalono, że prognozowana kwota wydatków (wartość populacji), która ma zostać certyfikowana do KE w okresie od 01.04.2018 r. do 31.07.2018 r., w ramach roku obrachunkowego od 01.07.2017 r. do 30.06.2018 r. określona została na kwotę 683.827.561,05 PLN (w ok. 1905 wnioskach o płatność w ramach ok. 1527 projektów RPO WSL).

W stosunku do populacji zastosowano metodę wyboru próby MUS - podejście standardowe z wykorzystaniem oprogramowania ACL, w oparciu o następujące założenia:

- poziom ufności: 90%;
- populacja (wraz z prognozą): 1.123.474.270,88 PLN;
- próg istotności – 2% wartości populacji: 28.064.193,88 PLN;
- oczekiwany poziom błędu – 0,50% wartości populacji: 7.016.048,47 PLN;
- odchylenie standardowe dla n_2+n_3 : 0,0097;
- odchylenie standardowe dla n_1 : 0,0104;
- element populacji: projekt.

W oparciu o wyżej wymienione parametry (przy wykorzystaniu formularza w arkuszu Excel) obliczono minimalną liczebność próby, która wynosiła 30 projektów. Podstawą do wyboru próby wydatków były projekty (element wyboru próby), dla których w okresie od dnia 1 grudnia 2017 r. do dnia 31 marca 2018 r. zadeklarowano wydatki do KE.

Biorąc pod uwagę proporcję wydatków (projektów dodatkich) w okresie od dnia 1 grudnia 2017 r. do dnia 31 marca 2018 r. do całkowitej planowanej wartości populacji ustalono, iż liczebność próby za II etap wyniesie 10 projektów.

Zgodnie ze strategią top-down, (podejście góra - dół) wielkość próby dla I etapu obliczona została dla całej populacji – (programu operacyjnego bez podziału na fundusze). Po obliczeniu wielkości próby, uzyskana wartość podzielona została pomiędzy warstwy proporcjonalnie do wartości poszczególnych warstw. Zgodnie z powyższą zasadą wielkość próby dla II etapu wyniosła 3 projekty dla funduszu EFS oraz 7 projektów dla funduszu EFRR.

Wydatki zadeklarowane do KE w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS)

Po uzgodnieniu danych, utworzono populację projektów/wniosków o płatność beneficjentów w ramach EFS.

W wyniku analizy populacji ustalono:

- wartość populacji (wydatki certyfikowane do KE): 118.341.868,20 PLN/ 28.127.334,82 EUR;
- liczbę projektów: 344;
- liczbę wniosków o płatność beneficjentów: 486;
- interwał wykorzystywany do wyboru próby wyniósł 39.447.289,40 PLN.

W wyniku doboru próby z wykorzystaniem oprogramowania ACL w dniu 11 maja 2018 r. została wybrana próba wynosząca 3 projekty (6 wniosków o płatność) o wartości 4.951.896,94 PLN/ 1.172.280,48 EUR (co stanowi 4,17%(EURO)/ 4,18%(PLN) populacji wydatków certyfikowanych w ramach EFS).

Wydatki zadeklarowane do KE w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR)

Po uzgodnieniu danych, utworzono populację projektów/wniosków o płatność beneficjentów w ramach EFRR

W wyniku analizy populacji ustalono:

- wartość populacji (wydatki certyfikowane do KE): 321.304.841,63 PLN/ 76.447.358,52 EUR;
- liczbę projektów: 277;
- liczbę wniosków o płatność beneficjentów 354;
- interwał wykorzystywany do wyboru próby wyniósł 45.900.691,66 PLN.

W wyniku doboru próby z wykorzystaniem oprogramowania ACL w dniu 11 maja 2018 r. została wybrana próba wynosząca 7 projektów (13 wniosków o płatność) o wartości 67.577.072,36 PLN/ 16.024.691,20 EUR (co stanowi 20,96%/(EUR)/21,03% (PLN) populacji wydatków certyfikowanych w ramach EFRR).

Wybór próby z wydatków certyfikowanych do KE od 1 kwietnia 2018 r. do 31 lipca 2018 r.

Przed przystąpieniem do wyboru próby w ramach *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020* pozyskano dane finansowe dotyczące wydatków, zaksięgowanych w roku finansowym 2017/2018, które zostały certyfikowane przez Instytucję Certyfikującą do Komisji Europejskiej od 1 kwietnia 2018 r. do 31 lipca 2018 r.

Otrzymane dane finansowe zostały uzgodnione z kwotą wydatków certyfikowanych przez Instytucję Certyfikującą do KE w systemie SFC2014 w tym okresie.

Zgodnie z przyjętą przez instytucję audytową strategią audytu w przypadku programów operacyjnych, które są współfinansowane przez więcej niż jeden fundusz europejski wybór próby dokonywany jest z zastosowaniem stratyfikacji (podejście top-down, tzn. w pierwszym etapie ustalenie liczebności próby dla całej populacji, a następnie jej podział na poszczególne warstwy). Stratyfikacja polega na podzieleniu populacji objętej próbkowaniem na (dwie lub więcej) subpopulacji (nazywanych warstwami) i dokonanie odrębnego wyboru podpróby z każdej warstwy.

Wydatki certyfikowane do KE od 1 kwietnia 2018 r. do 31 lipca 2018 r.

Na wartość populacji złożyły się wydatki ujęte we wnioskach o płatność beneficjentów, które objęte zostały wnioskami Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej i Instytucji Certyfikującej do Komisji Europejskiej.

Projekty o wartości ujemnej (kwoty skorygowane) stanowią odrębną populację i są poddawane odrębnemu audytowi (patrz rozdział 4.3 Programu audytu). Zatem populację operacji dodatnich stanowią wnioski dodatnie pogrupowane na projekty.

Po uzgodnieniu danych, utworzono populację projektów/wniosków o płatność beneficjentów.

W wyniku analizy populacji ustalono:

- wartość populacji dodatniej (wydatki certyfikowane do KE): 624.564.911,86 PLN / 146.908.573,37 EUR;
- liczbę projektów: 913 (w tym EFS - 567, EFRR – 346);
- liczbę wniosków o płatność beneficjentów (pogrupowane): 1.428;

W stosunku do utworzonej populacji zastosowano metodę wyboru próby MUS- podejście standardowe z wykorzystaniem oprogramowania ACL, w oparciu o następujące założenia:

- poziom ufności: 90%,
- populacja: 1.343.947.044,59 PLN;
- próg istotności – 2% wartości populacji: 26.878.940,89 PLN;
- oczekiwany poziom błędu – 0,50% wartości populacji: 6.719.735,22 PLN;
- odchylenie standardowe n3: 0,0107;
- odchylenie standardowe n2: 0,0097;
- odchylenie standardowe n1: 0,0104;
- element populacji: projekt.

W oparciu o wyżej wymienione parametry (przy wykorzystaniu formularza w arkuszu Excel) obliczono minimalną liczebność próby, która wyniosła 30 projektów. Podstawą do wyboru

próby wydatków były projekty (element wyboru próby), dla których w okresie od dnia 1 kwietnia 2018 r. do dnia 31 lipca 2018 r. zadeklarowano wydatki do KE.

Biorąc pod uwagę proporcję wydatków (projektów dodatkich) certyfikowanych do KE w okresie od 1 kwietnia 2018 r. do 31 lipca 2018 r. do całkowitej planowanej wartości populacji ustalono, iż liczebność III próby wyniesie 13 projektów.

Zgodnie ze strategią top-down, (podejście góra - dół) wielkość próby dla III etapu obliczona została dla całej populacji (programu operacyjnego bez podziału na fundusze). Po obliczeniu wielkości próby, uzyskana wartość podzielona została pomiędzy warstwy proporcjonalnie do wartości poszczególnych warstw oraz uwzględniając założenie, że co najmniej 3 elementy w każdej warstwie powinny zostać wybrane losowo. Zgodnie z powyższą zasadą wielkość próby dla III etapu wyniosła 4 projekty dla funduszu EFS oraz 9 projekty dla funduszu EFRR.

Wydatki zadeklarowane do KE w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS)

Po uzgodnieniu danych, utworzono populację projektów/wniosków o płatność beneficjentów w ramach EFS.

W wyniku analizy populacji ustalono:

- wartość populacji (wydatki certyfikowane do KE): 201.498.352,60 PLN / 47.557.454,60 EUR;
- liczbę projektów: 567;
- liczbę wniosków o płatność beneficjentów (pogrupowane): 1.009;
- interwał wykorzystywany do wyboru próby wyniósł: 50.374.588,15 PLN.

W wyniku doboru próby z wykorzystaniem oprogramowania ACL w dniu 21 sierpnia 2018 r. została wybrana próba wynosząca 4 projekty (7 wniosków o płatność) o wartości 7.776.506,65 PLN / 1.808.754,40 EUR (co stanowi 3,86% PLN populacji wydatków certyfikowanych w ramach EFS).

Wydatki zadeklarowane do KE w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR)

Po uzgodnieniu danych, utworzono populację projektów/wniosków o płatność beneficjentów w ramach EFRR

W wyniku analizy populacji ustalono:

- wartość populacji (wydatki certyfikowane do KE): 423.066.559,26 PLN / 99.351.118,77 EUR;
- liczbę projektów: 346;
- liczbę wniosków o płatność beneficjentów (pogrupowane): 419 (335 wniosków o płatność wraz z korektami);
- interwał wykorzystany do wyboru próby wyniósł: 47.007.395,47 PLN.

W wyniku doboru próby z wykorzystaniem oprogramowania ACL w dniu 21 sierpnia 2018 r. została wybrana próba wynosząca 9 projektów (12 wniosków o płatność,) o wartości 27.610.392,55 PLN / 6.470.052,39 EUR (co stanowi 6,53% PLN populacji wydatków certyfikowanych w ramach EFRR)¹.

Ogółem w wyniku doboru próby z wykorzystaniem oprogramowania ACL w dniu 21 sierpnia 2018 r. została wybrana próba wynosząca 13 projektów (19 pogrupowane wnioski o płatność) o łącznej wartości 35.386.899,20 PLN / 8.278.806,79 EUR (co stanowi 5,67% wartości populacji za okres od 1 kwietnia 2018 r. do 31 lipca 2018 r.)¹.

Po uzgodnieniu danych za cały okres objęty badaniem, tj. rok obrachunkowy 2017/2018 (dla wydatków zadeklarowanych do KE w okresie od 1 lipca 2017 r. do 30 czerwca 2018 r. i certyfikowanych przez Instytucję Certyfikującą do KE do dnia 31 lipca 2018 r.) ustalono, że:

- wartość populacji – projekty dodatnie (wydatki kwalifikowane ogółem zadeklarowane do KE w okresie od 1 lipca 2017 r. do 30 czerwca 2018 r.): 1.343.947.044,59 PLN / 316.826.207,74 EUR w tym:
  - EFRR: 937.606.516,53 PLN / 220.943.483,53 EUR
  - EFS: 406.340.528,06 PLN / 95.882.724,21 EUR
- liczebność populacji: 1.977 projektów, w tym
  - EFRR: 773 projektów
  - EFS: 1204 projektów.

Podsumowanie doboru próby (dla wydatków zadeklarowanych do KE w okresie od 1 lipca 2017 r. do 30 czerwca 2018 r.) przedstawia się następująco:

- całkowita liczebność próby: 31 projektów (55 wniosków o płatność) w tym:
  - EFRR: 21 projekty (36 wniosków o płatność)
  - EFS: 10 projektów (19 wniosków o płatność)
- całkowita wartość próby: 184.047.281,13 PLN / 43.250.434,56 EUR, w tym:
  - EFRR: 169.880.403,69 PLN / 39.932.334,60 EUR
  - EFS: 14.166.877,44 PLN / 3.318.099,96 EUR

W trakcie czynności w ramach audytu zastosowano „próbę w próbie” określoną w art. 28 ust. 9 rozporządzenia (UE) nr 480/2014 w odniesieniu do następujących projektów:

- projektu nr RPSL.13.01.00-24-0827/16 pn. *Plan Działania na rok 2017 w ramach Osi Priorytetowej XIII Pomoc Techniczna Działania 13.1 Pomoc Techniczna – WFR,*
- projektu nr RPSL.07.04.02-24-02FF/15 pn. *Praca i Ty,*
- projektu nr RPSL.11.01.05-24-0316/17 pn. *Śląskie. Inwestujemy w talenty – III edycja,*
- projektu nr RPSL.13.01.00-24-0832/16 pn. *Plan Działania na rok 2017 w ramach Osi Priorytetowej XIII Pomoc Techniczna Działania 13.1 Pomoc Techniczna – WFS,*

Instytucja Audytowa do wyboru „próby w próbie” (w przypadku I próby audytu operacji) zastosowała te same parametry doboru próby, które wykorzystano przy wyborze operacji do badania.

Natomiast w przypadku II i III próby audytu operacji Instytucja Audytowa zastosowała te same parametry doboru próby, które wykorzystano przy wyborze operacji do badania, za wyjątkiem odchylenia standardowego. Zastosowano odchylenie standardowe odpowiednie dla danego funduszu EFRR/EFS, tj.:

- standardowe odchylenie EFS: 0,00,

- standardowe odchylenie EFRR: 0,0187544462140402.

Obliczenia dotyczące wyboru próby i logi z ACL stanowią załącznik nr 3, zestawienie projektów wybranych do próby audytu operacji za rok obrachunkowy od 1 lipca 2017 roku do 30 czerwca 2018 roku (operacje dodatnie) stanowi załącznik nr 4 (Rozdział 10.3 *Obliczenia dotyczące wyboru próby i poziomu błędu*).

5.3. PARAMETRY STOSOWANE W STATYSTYCZNYM DOBORZE PRÓBY

Zgodnie ze Strategią audytu dla *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020* operacje do badania (projekty) zostały wybrane w oparciu o metodę statystycznego losowego doboru próby (Monetary Unit Sampling) – podejście standardowe (standard approach).

W przypadku wyboru próby z wydatków certyfikowanych do Komisji Europejskiej od 1 lipca 2017 r. do 31 lipca 2018 r. zastosowano następujące parametry:

- poziom ufności: I, II, III etap wyboru 90%;
- próg istotności – 2% wartości populacji;
- oczekiwany poziom błędu – 0,50% wartości populacji;
- odchylenie standardowe (I próba): 0,0391;
- odchylenie standardowe (II próba):
  - odchylenie standardowe dla n1: 0,0104;
  - odchylenie standardowe dla n2+n3: 0,0097;
- odchylenie standardowe (III próba):
  - odchylenie standardowe dla n1: 0,0104;
  - odchylenie standardowe dla n2: 0,0097;
  - odchylenie standardowe dla n3: 0,0107.

Ilość wybranych projektów przy założeniu powyższych paramentów wyniosła 31 projektów (28 po połączeniu wszystkich prób).

Szczegółowe informacje dotyczące parametrów zastosowanych w statystycznym doborze próby zostały przedstawione w rozdziale 5.2 niniejszego Sprawozdania.

Ponadto, zgodnie z zapisami art. 148 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1303/2013 operacje, dla których całkowite wydatki kwalifikowalne nie przekraczają 400.000 EUR w przypadku EFRR i Funduszu Spójności, 300.000 EUR w przypadku EFS lub 200.000 EUR w przypadku EFMR, podlegają nie więcej niż jednemu audytowi przeprowadzonemu przez instytucję audytową albo Komisję przed przedłożeniem zestawienia wydatków za rok obrachunkowy, w którym operacja została zakończona. Inne operacje podlegają nie więcej niż jednemu audytowi na rok obrachunkowy przeprowadzanemu przez instytucję audytową albo Komisję przed przedłożeniem zestawienia wydatków za rok obrachunkowy, w którym operacja została zakończona. Jeśli w danym roku audyt przeprowadzał już Europejski Trybunał Obrachunkowy, operacje nie podlegają w tym roku audytowi przeprowadzanemu przez Komisję ani instytucję audytową, pod warunkiem że

wyniki audytu przeprowadzonego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy dla takich operacji mogą być wykorzystane przez instytucję audytową lub Komisję na potrzeby realizacji ich odpowiednich zadań. W drodze odstępstwa od akapitu pierwszego operacje, dla których całkowite wydatki kwalifikowalne mieszczą się w kwocie między 200.000 EUR a 400.000 EUR w przypadku EFRR i Funduszu Spójności, między 150.000 EUR a 300.000 EUR w przypadku EFS i między 100.000 EUR a 200.000 EUR w przypadku EFMR, mogą podlegać więcej niż jednemu audytowi, jeżeli na podstawie swojej profesjonalnej oceny instytucja audytowa stwierdzi, że niemożliwe jest wydanie lub sporządzenie opinii audytowej na podstawie statystycznych lub niestatystycznych metod doboru próby, o których mowa w art. 127 ust. 1, bez przeprowadzenia więcej niż jednego audytu odnośnej operacji.

Zgodnie z podejściem Komisji Europejskiej zaprezentowanym w wytycznych Guidance on sampling methods for audit authorities Programming periods 2007-2013 and 2014-2020 w przypadku projektów (o wartości powyżej wskazanych progów), które zostały poddane badaniu w kolejnych okresach próbkowania tego samego roku obrachunkowego wykluczenie operacji z ponownej weryfikacji nie miało zastosowania. Czynności w ramach audytu prowadzone przez Instytucję Audytową stanowiły bowiem pojedynczy audyt, którego realizacja rozłożona została na fazy w ramach tego samego roku obrachunkowego. W związku z powyższym, Beneficjenci realizujący projekty zostali poinformowani, iż audyt operacji prowadzony przez Instytucję Audytową w odniesieniu do wydatków certyfikowanych do Komisji Europejskiej w roku obrachunkowym 2017/2018 może prowadzony być w kilku fazach bez uszczerbku dla zasad wynikających z przywołanego powyżej art. 148 rozporządzenia 1303/2013.

5.4. POTWIERDZENIE ZGODNOŚCI MIĘDZY WYDATKAMI ZADEKLAROWANYMI DO KE A POPULACJĄ (W EUR)

Instytucja Audytowa przed dokonaniem wyboru próby do audytu operacji dokonała sprawdzenia zgodności między łącznymi wydatkami w EUR zadeklarowanymi Komisji w odniesieniu do roku obrachunkowego od 1 lipca 2017 roku do 30 czerwca 2018 roku oraz populacją, z której pobrano próbę losową. Potwierdzono zgodność w powyższym zakresie.

Stwierdzenie zgodności pozycji obejmuje także ujemne jednostki próby.

Uzgodnienie populacji operacji dodatnich i populacji operacji ujemnych z wydatkami zadeklarowanymi do KE w roku finansowym 2017/2018 (PLN/EUR).

Wydatki zadeklarowane do KE	Wartość populacji – operacje dodatnie	Wartość populacji – operacje ujemne (wartość bezwzględna)	Saldo wydatków wynikające z populacji (wartość populacji operacji dodatnich skorygowana o wartość populacji operacji ujemnych)	Różnica pomiędzy wydatkami zadeklarowanym i do KE a saldem wydatków z populacji	Wyjaśnienie różnicy
			[b-c]	[a-d]	
a	b	c	d	e	f
1.337.521.116,07 PLN / 315.304.926,35 EUR	1.343.947.044,59 PLN / 316.826.207,74 EUR	6.425.928,52 PLN / 1.521.281,39 EUR	1.337.521.116,07 PLN / 315.304.926,35 EUR	0,00 PLN / 0,00 EUR	ND

Ponadto, Instytucja Audytowa w ramach II etapu audytu systemu dokonała weryfikacji kursu walut, na podstawie którego Instytucja Certyfikująca dokonała przeliczenia wydatków z PLN na EUR.

5.5. REALIZACJA PRÓBY UJEMNEJ JAKO ODRĘBNEJ POPULACJI

Niezależnie od zastosowanej metody próbkowania z populacji elementów dodatnich, Instytucja Audytowa dokonuje wyboru próby z populacji poświadczonych do Komisji Europejskiej elementów (projektów/wniosków o płatność pogrupowanych w projekty) o wartości ujemnej. Wybór próby dokonywany jest jednokrotnie z populacji wszystkich elementów (projektów) ujemnych poświadczonych w całym roku objętym audytem operacji.

Przed przystąpieniem do wyboru próby z populacji elementów ujemnych w ramach *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020* pozyskano dane finansowe dotyczące wartości populacji ujemnej wydatków, które zostały zadeklarowane do Komisji Europejskiej w okresie od 1 lipca 2017 r. do 30 czerwca 2018 r. Otrzymane dane finansowe zostały uzgodnione z kwotą wydatków certyfikowanych przez Instytucję Certyfikującą do KE w roku finansowym 2017/2018.

Na wartość populacji złożyły się wydatki ujemne ujęte we wnioskach o płatność beneficjentów (wartość wydatków kwalifikowanych ogółem tj. wkład UE, wkład krajowy publiczny i prywatny), które objęte zostały wnioskami Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej i Instytucji Certyfikującej do Komisji Europejskiej. Zatem populację operacji ujemnych stanowią wnioski ujemne pogrupowane na projekty.

Po uzgodnieniu danych ustalono, że:

- wartość populacji ujemnej (wydatki certyfikowane) wynosi: (6.425.928,52) PLN / (1.521.281,39) EUR w tym EFS wynosi: (1.204.314,77) PLN / (282.104,64) EUR, EFRR wynosi: (5.221.613,75) PLN / (1.239.176,75) EUR
- liczebność populacji wynosi: 86 projekty (133 wniosków o płatność), w tym EFS – 72 projekty (116 wniosków o płatność), EFRR – 14 projektów, (17 wniosków o płatność).

Wybór próby dokonany został metodą niestatystyczną z zastosowaniem prostego doboru losowego co oznacza, iż każdy element populacji miał jednakową szansę trafienia do próby. Liczebność próby uzależniona była wyłącznie od liczebności elementów (projektów) składających się na badaną populację:

Liczebność populacji	Minimalna liczebność próby
1-9	Wszystkie elementy (9)
10-50	10
51-500	20
501-1000	25
1001-2000	30
2001 i więcej	40

W oparciu o wyżej wymienione parametry ustalono liczebność próby, która wynosi 20 projektów. Zgodnie ze strategią top-down, (podejście góra - dół) wielkość próby ujemnej obliczona została dla całej populacji – (programu operacyjnego bez podziału na fundusze).

Po obliczeniu wielkości próby, uzyskana wartość podzielona została pomiędzy warstwy proporcjonalnie do liczebności poszczególnych subpopulacji. Zgodnie z powyższą zasadą

zakładana liczebność próby ujemnej oszacowana została (ze względu na zastosowane zaokrąglenia) na 17 projektów dla funduszu EFS oraz 3 projektów dla funduszu EFRR.

W wyniku losowania w dniu 22 sierpnia 2018 r. została wybrana próba wynosząca 20 projektów (30 wnioski o płatność, o łącznej wartości -3.029.275,46, co stanowi 47,14% PLN - wartości populacji ujemnej za rok finansowy 2017/2018)¹, w tym:

- EFS: 17 projektów (27 wnioski o płatność) o łącznej wartości: (-310.141,33 PLN), co stanowi 25,75 % - populacji wydatków ujemnych certyfikowanych w ramach EFS),
- EFRR: 3 projekty (3 wnioski o płatność) o łącznej wartości: (-2.719.134,13 PLN), co stanowi 52,07% populacji wydatków ujemnych certyfikowanych w ramach EFRR),

Obliczenia dotyczące wyboru próby i logi z ACL stanowią załącznik nr 3, zestawienie projektów wybranych do próby audytu operacji za rok obrachunkowy od 1 lipca 2017 roku do 30 czerwca 2018 roku (operacje ujemne) stanowi załącznik nr 4 (Rozdział 10.3 *Obliczenia dotyczące wyboru próby i poziomu błędu*).

5.6. OPIS PRZYCZYŃ STOSOWANIA NIESTATYSTYCZNEGO DOBORU PRÓBY

Zgodnie ze Strategią audytu dla *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020* wybór próby dokonany był przy zastosowaniu metody statystycznego losowego doboru próby (Monetary Unit Sampling) – podejście standardowe (standard approach).

5.7. ANALIZA NAJWAŻNIEJSZYCH WYNIKÓW AUDYTÓW OPERACJI

W wyniku audytu operacji (próba dodatnia) błędy finansowe zostały stwierdzone w dwóch projektach dodatnich wybranych do próby na 31 wybranych (55 wniosków o płatność).

Stwierdzone wydatki niekwalifikowalne wynikają z naruszenia innych zasad kwalifikowalności (ID 8.8) oraz z naruszenia zasad kwalifikowalności wydatków: dyskryminująca specyfikacja techniczna zamówienia (ID 1.11).

Podsumowanie ustaleń w ramach poszczególnych kategorii błędów stanowi załącznik nr 5 (Rozdział 10.3 *Obliczenia dotyczące wyboru próby i poziomu błędu*).

Stwierdzone błędy nie miały wpływu na realizację programu audytu oraz innych obszarów objętych badaniem w trakcie audytu operacji.

W wyniku audytu operacji zostały stwierdzone błędy finansowe w następujących wybranych do próby projektach:

Projekt RPSL.03.02.00-24-0094/16 – Wdrożenie innowacyjnej technologii produkcji etykiet w celu zaoferowania na rynku nowego produktu, poz. 3 *załącznika nr 4 do Sprawozdania*

Ustalenie 1	W wyniku przeprowadzonych czynności ustalono, że: 1) Beneficjent zakupił środek trwały składający się z używanej maszyny Mark Andy P5-10 nr seryjny 1540307, czym naruszył zapisy pkt 7.3 (Działanie 3.2) wytycznych programowych dot. kwalifikowalności oraz zapisy Załącznika 20 do Umowy o dofinansowanie (wprowadzonego Anekssem nr 1), a tym samym zapisy § 4 ust. 4, § 5 ust. 3 oraz ust. 6 Umowy o dofinansowanie.
-------------	--

	<p>Powyższe ustalenie dotyczy 100% kosztów kwalifikowanych Projektu.</p> <p>W związku z ww. ustaleniem stwierdza się, iż badana operacja nie została wdrożona zgodnie z Umową dofinansowanie.</p> <p>W związku z powyższym, wartość wydatków niekwalifikowalnych we wniosku o płatność nr RPSL.03.02.00-24-0094/16-002 objętym audytem wynosi 4.440.000 PLN, co stanowi równowartość 1.061.997,70 EUR, (zgodnie z kursem przeliczeniowym 4,1808).</p>
Stanowisko Instytucji Audytowej	<p>W związku z faktem, iż kwota 4.440.000 PLN/1.061.997,70 EUR została wycofana w dodatku 8 <i>Zestawienia wydatków</i>, IA nie oczekuje dodatkowych działań naprawczych w odniesieniu do ustalenia dokonanego przez IA.</p>

Projekt RPSL.07.04.02-24-02FF/15 – Praca i Ty, poz. 19 załącznika nr 4 do Sprawozdania

Ustalenie 2	<p>W wyniku przeprowadzonych czynności ustalono, że:</p> <p>1) W postępowaniu przeprowadzonym w trybie konkurencyjności na <i>Szkolenie zawodowe z Technologiami dla ochrony środowiska dla maksymalnie 72 uczestników projektu</i>, Zamawiający zastosował nadmierne warunki udziału w postępowaniu tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posiadania obrotu za ostatni zamknięty rok obrachunkowy w wysokości co najmniej 400 tys. złotych (ponad 2x większy niż wartość szacunkowa zamówienia), a w przypadku podmiotów działających krócej – za cały okres działalności, - posiadania środków na rachunku bankowym w wysokości co najmniej 100 tys. złotych na czas realizacji całości zamówienia, środki te nie mogą mieć charakteru środków publicznych, przez co naruszył pkt. 9 Decyzji Komisji C(2013) 9527 z dnia 19.12.2013 r. – Wytycznych dotyczące określania korekt finansowych dla wydatków finansowanych przez Unię w ramach zarządzania dzielonego w przypadku nieprzestrzegania przepisów dotyczących zamówień publicznych (<i>określenie dyskryminacyjnych warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia lub kryteriów oceny ofert</i>), skutkujący koniecznością ustalenia 5% wydatków niekwalifikowalnych w przedmiotowym kontrakcie. <p>Zastosowanie wskaźnika 5% wydatków niekwalifikowanych wynika z charakteru zamówienia. Postępowanie poniżej progów UE, przeprowadzone przez beneficjenta niebędącego podmiotem zobowiązanym zgodnie z art. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych do jej stosowania i dotyczące zamówienia przekraczającego wartość 50 tys. PLN netto.</p> <p>Opisane uchybienie dotyczy wydatków na łączną kwotę 112.032,00 PLN x 5% = 5.601,60 PLN.</p> <p>Do kosztów niekwalifikowalnych zalicza się także koszty pośrednie projektu rozliczane na podstawie stawki ryczałtowej, stanowiącej</p>
-------------	--

	<p>20,00% poniesionych, udokumentowanych i zatwierdzonych w ramach projektu wydatków bezpośrednich. Wydatki niekwalifikowane dotyczące kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem wynoszą 1.120,32 PLN (112.032,00 zł x 20% x 5 %).</p> <p>W związku z powyższym, wartość wydatków niekwalifikowalnych we wniosku o płatność nr 07.04.02-24-02FF/15-006 objętym audytem wynosi 6.721,92 PLN, co stanowi równowartość 1.613,13 EUR (zgodnie z kursem przeliczeniowym 4,1670).</p>
Stanowisko Instytucji Audytowej	<p>W związku z faktem, iż kwota 6.721,92 PLN / 1.613,13 EUR została wycofana w dodatku 8 <i>Zestawienia wydatków</i>, IA nie oczekuje dodatkowych działań naprawczych w odniesieniu do ustalenia dokonanego przez IA.</p>

Dodatkowo w wyniku audytu operacji (populacja ujemna) błąd finansowy został stwierdzony w 1 projekcie: RPSL.09.02.01-24-05B3/16 pn. *W partnerstwie skuteczni - dostępne i efektywne usługi społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi w mieście Bytom* (1 wniosku o płatność RPSL.09.02.01-24-05B3/16-002) wybranym do próby ujemnej.

Projekt RPSL.09.02.01-24-05B3/16 – *W partnerstwie skuteczni - dostępne i efektywne usługi społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi w mieście Bytom*, poz. 18 (*Próba ujemna*) załącznika nr 4 do Sprawozdania

Ustalenie 3	<p>W trakcie audytu kwot ujemnych w postępowaniu na <i>Świadczenie usług poradnictwa i interwencji kryzysowej w Zespole interdyscyplinarnym dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich otoczenia</i> stwierdzono, iż Zamawiający wskazał termin składania ofert na dzień 30.06.2017 r. do godziny 11.00.</p> <p>Zamawiający, upublicznił zapytanie ofertowe w Bazie konkurencyjności w dniu 23.06.2017 r. na stronie internetowej Ministerstwa Rozwoju pod numerem 1040805 (Baza Konkurencyjności).</p> <p>Zgodnie z zapisami Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 19.09.2016 r. (<i>Sekcja 6.5.2 pkt 10</i>) <i>Upublicznienie zapytania ofertowego polega na jego umieszczeniu w bazie konkurencyjności (...). Ponadto, termin na składanie ofert w przypadku usług wynosi 7 dni, a sposób liczenia przedmiotowego terminu reguluje zapis Sekcji 6.5.2 pkt 8 lit. a) tiret vi) Wytycznych: Termin 7 (...) dni liczy się od dnia następnego po dniu upublicznienia zapytania ofertowego, a kończy się z upływem ostatniego dnia (...).</i></p> <p>Dlatego też, w przypadku 7-dniowego terminu składania ofert, jeżeli Zamawiający wszczął postępowanie w dniu 23.06.2017 r., minimalny termin składania ofert upływa 30.06.2017 r. o godzinie 24:00. Jednakże, ze względów technicznych, tj. godziny pracy Zamawiającego, winien być on wyznaczony do końca następnego dnia pracy, tj. 01.07.2017 r.</p> <p>Podstawa nałożenia ostatecznej korekty 2% dotyczyła przesłanek</p>
-------------	---

	<p>właściwych dla całego postępowania tj. skrócenia terminu na składanie ofert, lecz IZ naliczyła korektę 2% od wydatków dotyczących jedynie weryfikowanych części postępowania (tj. części 2,4,6.) oraz wezwała Beneficjenta do zwrotu korekt dla tych środków.</p> <p>Z uwagi na fakt, że IZ wyliczyło wydatki niekwalifikowalne z zastosowaniem wskaźnika 2% w odniesieniu jedynie do części 2,4,6 przedmiotowego kontraktu i podjęło działania naprawcze tylko w odniesieniu do w/w części postępowania, Instytucja powinna podjąć dodatkowe działania naprawcze w odniesieniu do pozostałych części postępowania, tj. części I, III, i V i wyliczyć wydatki niekwalifikowalne z przedmiotowych części.</p> <p>W związku z powyższym, wartość wydatków niekwalifikowalnych we wniosku o płatność RPSL.09.02.01-24-05B3/16-002 objętym audytem wynosi 28,10 PLN.</p>
Stanowisko Instytucji Audytowej	<p>W związku z faktem, iż kwota 28,10 PLN została wycofana w dodatku 8 <i>Zestawienia wydatków</i>, IA nie oczekuje dodatkowych działań naprawczych w odniesieniu do ustalenia dokonanego przez IA.</p>

5.8. WYJAŚNIENIE ZASTOSOWANYCH PRZEZ IZ/IC KOREKT W ROKU OBRACHUNKOWYM, PRZED WYSŁANIEM DO KE ZESTAWIEN WYDATKÓW ORAZ BĘDĄCYCH WYNIKIEM AUDYTU OPERACJI

IA potwierdziła, że wydatki niekwalifikowane stwierdzone w wyniku audytu operacji w łącznej wysokości 4.446.721,92 PLN / 1.063.610,83 EUR zostały wykazane w dodatku 8 Zestawienia wydatków.

Ponadto do wydatków niekwalifikowanych została doliczona kwota 7.079.402,26 PLN / 1.649.595,08 EUR z tytułu nałożonej korekty systemowej „VAT w EFS” uwzględniona w deklaracji wydatków IC do KE nr RPSL.IC.00-W06/18-00 z dnia 27.12.2018 r.

5.9. PORÓWNANIE POZIOMU BŁĘDU Z BADANIA I BŁĘDU REZYDUALNEGO DO ISTOTNOŚCI ORAZ WYJAŚNIENIE, CZY MA TO WPŁYW NA OPINIĘ AUDYTOWĄ

W wyniku audytu operacji stwierdzono wydatki niekwalifikowalne na kwotę 4.446.721,92 PLN / 1.063.610,83 EUR.

Ponadto do wydatków niekwalifikowanych została doliczona kwota 7.079.402,26 PLN/ 1.649.595,08 EUR z tytułu nałożonej korekty systemowej „VAT w EFS”

Instytucja Audytowa w trakcie prowadzonego audytu operacji nie stwierdziła błędów systemowych, za wyjątkiem „VAT w EFS” stwierdzonym w trakcie misji ETO oraz KE.

Z uwagi na fakt, iż stwierdzone błędy finansowe miały charakter losowy, dokonano ich ekstrapolacji.

Całkowita wartość błędu finansowego w ramach RPO WSL, w roku obrachunkowym 2017/2018, uwzględnia również wartość 7.079.402,26 PLN / 1.649.595,08 EUR z tytułu nałożonej korekty systemowej „VAT w EFS”.

W celu sporządzenia opinii audytowej i sprawozdania z kontroli, o których mowa w art. 127 ust. 5 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, na podstawie wyników audytów operacji Instytucja Audytowa obliczyła łączny wskaźnik błędów, który jest sumą oczekiwanych błędów losowych oraz, w stosownych przypadkach, błędów systemowych i nieskorygowanych błędów będących anomalią, w przeliczeniu na populację.

W tabeli nr 1 został przedstawiony łączny poziom błędu po dokonaniu ekstrapolacji oraz łączny poziom błędu rezydualnego.

Tabela nr 1

	Waluta	PLN	EUR
A	Populacja	1 343 947 044,59	316 826 207,74
B	Wydatki objęte audytem	184 047 281,13	43 250 434,56
C	Wydatki skontrolowane	174 662 237,09	41 053 870,80
D	Błędy finansowe w próbie	4 446 721,92	1 063 610,83
E	NLB	3,46%	3,49%
F	NLB wartość finansowa	46 457 690,00	11 052 513,31
G	Błąd systemowy VAT	7 079 402,26	1 649 595,08
H	Błąd całkowity wartość finansowa	53 537 092,26	12 702 108,39
I	Błąd całkowity	3,98%	4,01%
J	Wydatki objęte trwającą oceną ich zgodności z prawem i prawidłowości	31 174 951,63	7 381 731,62
K	Inne ujemne kwoty pomniejszające wydatki pierwotnie zadeklarowane w roku obrachunkowym	1 503 290,17	354 931,79
L	Populacja bez wydatków objętych trwającą oceną oraz innych korekt	1 311 268 802,79	309 444 476,12
M	Kwota obarczona ryzykiem	52 235 331,11	12 406 162,05
N	Wartość działań naprawczych dokonanych przez IZ	19 461 368,21	4 694 573,42
O	Wartość działań naprawczych i korekty systemowej	26 540 770,47	6 344 168,50
P	Wydatki możliwe do ujęcia ww. zestawieniu wydatków	1 284 728 032,32	303 100 307,62
R	Błąd finansowy całkowity po uwzględnieniu działań naprawczych (błąd rezydualny)	25 694 560,64	6 061 993,55
S	Procentowy wskaźnik błędu rezydualnego	2,00%	2,00%
T	Kwota korekty obniżająca ryzyko rezydualne do poziomu istotności (ekstrapolowana korekta finansowa)	0,00	-12,86

Rezultaty audytu operacji znajdują się w załączniku nr 2 (Rozdział 10.2 *Wyniki audytu operacji*), natomiast obliczenia dotyczące poziomu błędu stanowią załącznik nr 6 (Rozdział 10.3 *Obliczenia dotyczące wyboru próby i poziomu błędu*).

5.10. INFORMACJE O WYNIKACH PRÓBY UZUPEŁNIAJĄCEJ

W odniesieniu do roku obrachunkowego od 1 lipca 2017 roku do 30 czerwca 2018 roku w ramach RPO WSL 2014-2020 nie wybrano próby uzupełniającej.

5.11. OCENA, CZY STWIERDZONE BŁĘDY MAJĄ CHARAKTER SYSTEMOWY ORAZ INFORMACJE NA TEMAT PODJĘTYCH DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH, SZACOWANEJ WYSOKOŚCI BŁĘDÓW ORAZ MOŻLIWYCH KOREKT

Instytucja Audytowa w trakcie prowadzonego audytu operacji nie stwierdziła błędów systemowych, za wyjątkiem uchybienia w systemie dotyczącym kwalifikowania podatku VAT w EFS wskazanym w raporcie ETO/KE.

Z uwagi na fakt, iż stwierdzone błędy finansowe miały charakter losowy (ustalenie 1, 2) bez VAT objętego korektą systemową), dokonano ich ekstrapolacji.

Ponadto Instytucja Audytowa przy szacowaniu wartości błędu uwzględniła wartość korekty systemowej dotyczącej „VAT w EFS”.

5.12. FOLLOW-UP USTALEŃ Z AUDYTÓW OPERACJI POCZYNIONYCH W POPRZEDNICH LATACH, W SZCZEGÓLNOŚCI USTALEŃ SYSTEMOWYCH

W wyniku audytu operacji opisanego w Rocznym Sprawozdaniu z kontroli za okres od 1 lipca 2016 r. do 30 czerwca 2017 r. *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020* znak DAS.2.9011.3.2017.MMS.17 z dnia 13 lutego 2018 r., przekazanym do Komisji Europejskiej poprzez system SFC2014 w dniu 14 lutego 2018 r. stwierdzono ustalenia w kwocie 191.853,42 PLN/43.579,70 EUR.

Stwierdzono że wszystkie wydatki zostały wyłączone na podstawie art. 137 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1303/2013.

5.13. WNIOSKI Z AUDYTU OPERACJI DOTYCZĄCE SKUTECZNOŚCI SYSTEMÓW ZARZĄDZANIA I KONTROLI

Za rok obrachunkowy od 1 lipca 2017 roku do 30 czerwca 2018 roku łączny poziom błędu wynosi: 3,98 % PLN / 4,01 % EUR;

Natomiast łączny poziom błędu rezydualnego wynosi 2,00% PLN / 2,00 % EUR.

W związku z powyższym w oparciu o przeprowadzony audyt stwierdzono, iż ,

- zestawienie wydatków daje prawdziwy i rzetelny obraz, zgodnie z wymogami określonymi w art. 29 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 480/2014.
- wydatki ujęte w zestawieniu wydatków, o których zwrot wystąpiono do Komisji, są zgodne z prawem i prawidłowe,

- wprowadzony system zarządzania i kontroli ze względu na wartość błędu rezydualnego nie przekraczającego progu istotności funkcjonuje prawidłowo, w odniesieniu do istotnych kwestii związanych ze zgodnością z prawem i prawidłowością wydatków ujętych w zestawieniu wydatków, o których zwrot wystąpiono do Komisji.

Natomiast ze względu na łączny błąd w programie na poziomie 3,98 % PLN / 4,01 % EUR niezbędne są działania naprawcze mające na celu usprawnienie systemu zarządzania i kontroli RPO WSI.

W związku z faktem, iż błąd rezydualny nie przekracza 2% wpływ powyższego zastrzeżenia jest nieistotny.

6. AUDYTY ZESTAWIENI WYDATKÓW

6.1. WSKAZANIE PODMIOTÓW, KTÓRE PRZEPROWADZIŁY AUDYTY ZESTAWIENI WYDATKÓW

Wykonywanie zadań instytucji odpowiedzialnej za przeprowadzenie audytu zestawienia wydatków dla całego RPO WSL 2014-2020 (dla obu funduszy, tj. EFRR i EFS) zostało powierzone Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej, który pełni funkcję Instytucji Audytowej dla programów operacyjnych. Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej Szefa Krajowej Administracji Skarbowej powołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Funkcję Szefa Krajowej Administracji Skarbowej pełni Sekretarz Stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Do dnia 31 grudnia 2018 roku Szef Krajowej Administracji Skarbowej wykonywał swoje zadania za pośrednictwem Departamentu Audytu Środków Publicznych Ministerstwa Finansów (Departament DAS).

Od dnia 1 stycznia 2019 roku Szef Krajowej Administracji Skarbowej wykonuje swoje zadania za pośrednictwem Departamentu Audytu Środków Publicznych Ministerstwa Finansów (Departament DAS) oraz 16 Izb Administracji Skarbowej.

Audyt zestawienia wydatków RPO WSL 2014-2020 wykonany został przez pracowników Departamentu Audytu Środków Publicznych Ministerstwa Finansów oraz pracowników 16 Izb Administracji Skarbowej.

W odniesieniu do *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020* (RPO WSL 2014-2020), Instytucja Audytowa przeprowadziła audyt zestawienia wydatków za rok obrachunkowy od 1 lipca 2017 roku do 30 czerwca 2018 roku w ramach II etapu audytu systemu w okresie od listopada 2018 roku do lutego 2019 roku.

6.2. OPIS PODEJŚCIA KONTROLNEGO

Zgodnie z art. 29 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 audyty zestawień wydatków są przeprowadzane przez Instytucję Audytową w odniesieniu do każdego roku obrachunkowego.

Celem audytu zestawień wydatków jest potwierdzenie, że wszystkie elementy wymagane przez art. 137 rozporządzenia 1303/2013 są kompletne, rzetelne, prawidłowo ujęte w zestawieniu wydatków i opierają się na zapisach księgowych prowadzonych przez Instytucję Certyfikującą.

Audyt zestawienia wydatków jest elementem audytu systemu.

W ramach II etapu audytu systemu badaniu poddano kluczowe wymogi kontrolne nr 8 (dla funkcji IZ) i nr 13 (dla funkcji IC), w tym następujące kryteria oceny:

Kryterium 33 (8.1) W odniesieniu do rocznego podsumowania istnieją odpowiednie procedury, aby zapewnić: a) odpowiedni przegląd i działania następcze dotyczące wyników końcowych wszystkich audytów i kontroli przeprowadzonych przez właściwe organy w odniesieniu do każdego programu, w tym kontroli zarządczych przeprowadzonych przez instytucję zarządzającą lub w jej imieniu przez instytucje pośredniczące, audytów przeprowadzonych przez instytucję audytową lub pod jej zwierzchnictwem oraz audytów UE; b) analizę charakteru i zakresu błędów i niedociągnięć wykrytych w systemach oraz działania następcze dotyczące

tych braków (podjęte lub zaplanowane działania naprawcze); c) realizację działań zapobiegawczych i naprawczych w przypadku wykrycia błędów systemowych.

W ramach kryterium dokonano sprawdzenia i oceny:

- istnienia opracowanych przez Instytucję Zarządzającą procedur w zakresie przygotowania rocznego podsumowania końcowych sprawozdań z audytu i kontroli;
- czy opracowane procedury przewidują, konieczność dokonania:
  - przeglądu końcowych wyników wszystkich audytów i kontroli (w tym kontroli organów zewnętrznych – np. Instytucji Audytowej, NIK, KE, ETO itd., oraz kontroli zarządczych prowadzonych przez samą Instytucję, bądź instytucję ją nadzorującą),
  - odpowiednich działań następczych / naprawczych wynikających z ustaleń ww. wyników audytów i kontroli,
  - analizy charakteru i zakresu błędów i niedociągnięć w systemach,
  - odpowiednich działań następczych / naprawczych dotyczących błędów i niedociągnięć w systemach (w tym także działań zapobiegawczych w przypadku wykrycia błędów systemowych).

Kryterium 34 (8.2) Deklaracja zarządcza powinna się opierać na rocznym podsumowaniu i należy ją sporządzić zgodnie ze wzorem określonym w odpowiednim rozporządzeniu wykonawczym Komisji.

W ramach kryterium dokonano sprawdzenia i oceny:

- czy opracowane przez Instytucję Zarządzającą procedury zapewniają, że deklaracja zarządcza opiera się na rocznym podsumowaniu;
- czy wzór deklaracji zarządczej ujęty w procedurach Instytucji Zarządzającej jest zgodny ze wzorem określonym w odpowiednim rozporządzeniu wykonawczym Komisji Europejskiej;
- czy Instytucja Zarządzająca wskazała w deklaracji zarządczej informacje o podjętych działaniach następczych w związku z brakami w systemie zarządzania i kontroli lub czy takie działania są w toku (ze wskazaniem stosownych działań zaradczych);

Kryterium 35 (8.3) Działania przeprowadzone w związku z przygotowaniem rocznego podsumowania oraz deklaracja zarządcza powinny być odpowiednio udokumentowane.

W ramach kryterium dokonano sprawdzenia i oceny:

- czy opracowane przez Instytucję Zarządzającą procedury przewidują dokumentowanie działań przeprowadzonych w związku z przygotowaniem rocznego podsumowania oraz deklaracji zarządczej;
- czy opracowane przez Instytucję Zarządzającą procedury przewidują stosowanie list sprawdzających w procesie przygotowania rocznego podsumowania oraz deklaracji zarządczej;
- czy roczne podsumowanie audytów i kontroli zawiera wszystkie niezbędne informacje określone w Wytycznych KE;

- czy opracowane przez Instytucję Zarządzającą procedury zapewniają weryfikację i akceptację rocznego podsumowania oraz deklaracji zarządczej na poszczególnych etapach w ramach Instytucji;
- czy opracowane przez Instytucję Zarządzającą procedury zapewniają podpisywanie rocznego podsumowania oraz deklaracji zarządczej przez uprawnioną osobę;
- czy zapewniono spójność informacji zawartych w rocznym podsumowaniu ustaleń z rocznym zestawieniem wydatków;
- czy Instytucja Zarządzająca wskazała w tabelach podsumowujących korekty finansowe na koniec każdej sekcji rocznego podsumowania, czy takie korekty nastąpiły przed złożeniem wniosku o płatność końcową, czy po jego złożeniu;
- wszelkich kwot wycofanych/odzyskanych (czego dotyczyły) wraz z informacją, z której deklaracji IC-KE zostały wycofane.

Kryterium 36 (8.4) Roczne podsumowanie oraz deklaracja zarządcza, jak również odpowiednia dokumentacja potwierdzająca i stosowne informacje są udostępniane instytucji audytowej w należytych terminach do celów oceny. W tym celu ustalono odpowiednie terminy wewnętrzne.

W ramach kryterium dokonano sprawdzenia i oceny:

- czy opracowane przez Instytucję Zarządzającą procedury przewidują udostępnianie do celów oceny Instytucji Audytowej rocznego podsumowania oraz deklaracji zarządczej, jak również odpowiedniej dokumentacji i stosownych informacji związanych z przygotowanymi dokumentami;
- czy opracowane przez Instytucję Zarządzającą procedury określają odpowiednie terminy w tym zakresie (mając na uwadze, że państwo członkowskie powinno przedstawić stosowne dokumenty Komisji Europejskiej w terminie do dnia 15 lutego każdego roku, począwszy od 2016 r.).

Kryterium 50 (13.1) Należy uruchomić odpowiednie procedury, aby sporządzić zestawienie wydatków, poświadczając ich kompletność, rzetelność i prawdziwość oraz to, że wydatki ujęte w zestawieniu wydatków są zgodne z obowiązującymi przepisami i zostały poniesione w związku z operacjami wybranymi do finansowania zgodnie z kryteriami mającymi zastosowanie do programu.

W ramach kryterium dokonano sprawdzenia i oceny:

- istnienia zaakceptowanych procedur Instytucji Certyfikującej zapewniających sporządzenie zestawienia wydatków, poświadczających ich kompletność, rzetelność i prawdziwość;
- czy opracowane przez Instytucję Certyfikującą procedury zapewniają, że wydatki ujęte w zestawieniu wydatków są zgodne z obowiązującymi przepisami i zostały poniesione w związku z operacjami wybranymi do finansowania zgodnie z kryteriami mającymi zastosowanie do programu.

Kryterium 51 (13.2.) Odpowiednie procedury, aby zapewnić, aby wydatki ujęte w zestawieniu wydatków odpowiadają płatnościom okresowym zadeklarowanym w roku obrachunkowym po odjęciu wszystkich nieprawidłowych kwot stwierdzonych w trakcie kontroli zarządczych i audytów i wycofanych lub odzyskanych w danym roku obrachunkowym, oraz po tymczasowym

wycofaniu wszelkich wydatków objętych oceną ich kwalifikowalności w momencie sporządzania zestawienia wydatków. Należy również uwzględnić korekty błędów pisarskich.

W ramach kryterium dokonano sprawdzenia i oceny:

- czy opracowane przez Instytucję Certyfikującą procedury zapewniają, że wydatki ujęte w zestawieniu wydatków odpowiadają płatnościom okresowym zadeklarowanym w roku obrachunkowym po odjęciu wszystkich nieprawidłowych kwot stwierdzonych w trakcie kontroli zarządczych i audytów i wycofanych lub odzyskanych w danym roku obrachunkowym oraz po tymczasowym wycofaniu wszelkich wydatków objętych oceną ich kwalifikowalności w momencie sporządzania zestawienia wydatków;
- czy Instytucja Certyfikująca posiadała wiedzę o tym, że wszystkie kontrole zarządcze zaplanowane przez IZ/IP/IW zostały zakończone, a w przypadkach, gdzie nie zostały zakończone to wydatki (np. z tych projektów/wniosków o płatność/postępowań o zamówienie publiczne) nie zostały ujęte w zestawieniu wydatków;
- czy Instytucja Certyfikująca posiadała wiedzę o stopniu realizacji planów kontroli IZ/IP/IW;
- czy, w przypadku gdy poziom błędów z audytów Instytucji Audytowej przekroczył 2 %, zostały podjęte działania w celu skorygowania deklaracji wydatków, w szczególności, czy podjęte działania korygujące były wystarczające.

Kryterium 52 (13.3.) Odpowiednie procedury, aby zapewnić, aby kwoty odzyskane, kwoty, które należy odzyskać, kwoty wycofane z poprzednich wniosków dotyczących płatności okresowych oraz nieściągalne należności były odpowiednio uwzględnione w zestawieniu wydatków. Procedura powinna zapewnić prowadzenie ewidencji kwot podlegających odzyskaniu i kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu na rzecz operacji. Kwoty odzyskane są zwracane przed zamknięciem programu poprzez potrącenie ich z następczej deklaracji wydatków.

W ramach kryterium dokonano sprawdzenia i oceny:

- czy opracowane przez Instytucję Certyfikującą procedury zapewniają, aby kwoty odzyskane, kwoty, które należy odzyskać, kwoty wycofane z poprzednich wniosków dotyczących płatności okresowych oraz nieściągalne należności zostały odpowiednio uwzględnione w zestawieniu wydatków;
- czy Instytucja Certyfikująca przygotowała zestawienie kwot odzyskanych, pozostających do odzyskania, wycofanych;
- czy zestawienie kwot przygotowane przez Instytucję Certyfikującą jest zgodne z systemem informatycznym;
- czy w zestawieniu kwot przygotowanym przez Instytucję Certyfikującą znalazły się wszystkie ustalenia finansowe dokonane przez Instytucję Audytową;
- czy zaplanowany przez Instytucję Certyfikującą proces (procedury) przygotowania zestawienia kwot zapewnił, że zestawienie jest kompletne i prawidłowe.

Kryterium 53 (13.4.) Zestawienie wydatków udostępnia się w odpowiednim czasie instytucji zarządzającej w celach informacyjnych oraz instytucji audytowej na potrzeby oceny. W tym celu ustalono odpowiednie terminy wewnętrzne.

W ramach kryterium dokonano sprawdzenia i oceny:

- czy opracowane przez Instytucję Certyfikującą procedury zapewniają przekazanie Instytucji Zarządzającej oraz Instytucji Audytowej zestawienia wydatków;
- czy w opracowanych przez Instytucję Certyfikującą procedurach zostały określone wewnętrzne terminy zapewniające przekazanie zestawienia wydatków do Instytucji Zarządzającej oraz Instytucji Audytowej.

Kryterium 54 (13.5.) Właściwe procedury, aby zapewnić terminowe składanie Komisji zestawień wydatków zgodnie z art. 59 ust. 5 rozporządzenia finansowego.

W ramach kryterium dokonano sprawdzenia i oceny:

- istnienia opracowanych przez Instytucję Certyfikującą procedur sporządzania i przekazywania zestawień wydatków zgodnie z art. 63 ust. 5 rozporządzenia finansowego nr 2018/1046.

Czynności w ramach audytu przeprowadzone zostały w Instytucji Zarządzającej pełniącej jednocześnie funkcję Instytucji Certyfikującej tj. w instytucji, która zgodnie z Opiszem Funkcji i Procedur Programu Operacyjnego odpowiedzialna jest za sporządzanie:

- zestawienia wydatków, prowadzenie ewidencji księgowej wydatków, kwot odzyskanych i do odzyskania;
- rocznego podsumowania końcowych sprawozdań z audytu i przeprowadzonych kontroli oraz deklaracji zarządczej.

Zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020*, Instytucja Zarządzająca pełniąca jednocześnie funkcję Instytucji Certyfikującej przekazuje do Instytucji Audytowej projekt rocznego zestawienia wydatków, o którym mowa w art. 137 rozporządzenia nr 1303/2013 oraz projekty deklaracji zarządczej i rocznego podsumowania, o których mowa w art. 63 ust. 5 lit. a i b rozporządzenia nr 2018/1046, w terminie do 31 października roku, w którym kończy się rok obrachunkowy, którego dotyczy zestawienie wydatków. Ostateczne wersje ww. dokumentów przekazywane są do Instytucji Audytowej w terminie do dnia 31 stycznia roku następującego po roku, którego dotyczą te dokumenty.

Projekty ww. dokumentów za rok obrachunkowy od 1 lipca 2017 roku do 30 czerwca 2018 roku w ramach RPO WSL 2014-2020 wpłynęły do Instytucji Audytowej w dniu 31 października 2018 r. (pismo znak RR-RAS.44.17.2018 KW-00062/18). Zgodnie z projektem zestawienia wydatków za badany rok obrachunkowy wydatki kwalifikowalne zadeklarowane zgodnie z art. 137 ust. 1 lit. a) rozporządzenia 1303/2013 wyniosły: 93.470.318,29 EUR z EFS i 217.046.886,65 EUR z EFRR. Natomiast, zgodnie z projektem zestawienia wydatków za badany rok obrachunkowy wydatki ujęte we wnioskach o płatność okresową do KE wyniosły: 95.600.619,53 EUR z EFS i 219.704.306,87 EUR z EFRR.

Różnica, zgodnie z art. 137 ust. 1 lit. d) rozporządzenia 1303/2013 wyniosła: 2.130.301,24 EUR z EFS i 2.657.420,22 EUR z EFRR i została uwzględniona w Dodatku 8 do projektu zestawienia wydatków.

Ostateczne wersje ww. dokumentów za rok obrachunkowy od 1 lipca 2017 r. do 30 czerwca 2018 r., w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 wpłynęły do Instytucji Audytowej w dniu 15 lutego 2019 r. (pismo RR-RCW.433.16.3.2018 RR-RCW.KW-00008/19 z dnia 15 lutego 2019 r.).

Zgodnie z ostatecznym zestawieniem za badany rok obrachunkowy, wydatki kwalifikowalne zadeklarowane zgodnie z art. 137 ust. 1 lit. a) rozporządzenia 1303/2013 wyniosły: 91.259.393,47 EUR z EFS i 211.633.239,06 EUR z EFRR natomiast, wydatki ujęte we wnioskach o płatność okresową do KE wyniosły: 95.600.619,53 EUR z EFS i 219.704.306,87 EUR z EFRR.

Różnica, zgodnie z art. 137 ust. 1 lit. d) rozporządzenia 1303/2013 wyniosła: 4.341.226,06 EUR z EFS i 8.071.067,81 EUR z EFRR i została uwzględniona w Dodatku 8 do *Zestawienia wydatków za badany rok obrachunkowy*.

W trakcie audytu Instytucja Audytowa sprawdziła, czy procedury zapewniają, że:

- łączna kwota wydatków kwalifikowalnych ujęta w systemie księgowym IC jest zgodna z wydatkami zawartymi we wnioskach o płatność okresową przekazanymi do KE w roku obrachunkowym (po dokonaniu korekt błędów pisarskich/podwójnych wpisów);
- odjęte zostaną wszystkie nieprawidłowe kwoty wynikające z kontroli zarządczych i audytów (IA, KE, ETO);
- kwoty odzyskane/wycofane, kwoty do odzyskania, kwoty nieściągalne zostaną odpowiednio uwzględnione w zestawieniu wydatków;
- zestawienie wydatków zostanie terminowo przekazane do IZ, IA (w celu oceny) oraz do KE.

Natomiast po otrzymaniu projektu zestawienia wydatków dostarczonego przez IC Instytucja Audytowa sprawdziła, czy:

- a) łączna kwota wydatków kwalifikowalnych zadeklarowanych zgodnie z art. 137 (1) (a) rozporządzenia 1303/2013 jest zgodna z wydatkami (i odpowiadającym im wkładom publicznym) zawartymi w końcowym wniosku o płatność złożonym do Komisji dla danego roku obrotowego;
- b) kwoty wycofane i odzyskane w trakcie roku obrotowego, kwoty do odzyskania na koniec roku obrotowego, kwoty odzyskane na podstawie art. 71 rozporządzenia 1303/2013, oraz kwoty podlegające zwrotowi prezentowane w sprawozdaniu finansowym, odpowiadają kwotom wpisanym w systemie księgowym IC i bazują na podstawie uzasadnionej decyzji podejmowanej przez odpowiednią IZ lub IC;
- c) wydatki zostały wyłączone, w stosownych przypadkach, z zestawienia wydatków, zgodnie z art. 137 (2) z rozporządzenia 1303/2013, z powodu trwającej ich oceny zgodności z prawem i prawidłowości;
- d) kwoty wkładów wypłaconych do programu instrumentów finansowych i zaliczek z pomocy państwa wypłaconych beneficjentom są poparte informacjami dostępnymi z IZ oraz z IC.

W ramach prowadzonego badania, Instytucja Audytowa wzięła pod uwagę dostępne wyniki:

- audytu systemu IA,
- audytu operacji IA,
- kontroli zarządczych IZ/weryfikacji IC,
- kontroli NIK,
- kontroli zarządczych IZ/weryfikacji IC,

- kontroli przeprowadzonych przez KE,
- kontroli przeprowadzonych przez ETO (po stanowisku KE),
- kontroli prowadzonych przez inne uprawnione jednostki,
- wyniki pozostałych audytów i kontroli, do których ma dostęp IA.

Nie wystąpiły kontrole przeprowadzone przez KE i ETO w odniesieniu do roku obrachunkowego 2017/2018.

Jednocześnie, KE przeprowadziła misję nr REG414PL0094, która dotyczyła wiarygodności danych dotyczących wskaźników w okresie programowania 2014-2020.

KE przeprowadziła również misję nr REGC414PL0080, która dotyczyła wczesnego prewencyjnego audytu systemu w okresie programowania 2014-2020.

W dniach 19-23 listopada 2018 r. KE przeprowadziła audyt dotyczący przeglądu prac instytucji audytowej nr misji EMPG314PL0267 który dotyczył roku obrachunkowego 2016/2017. Do chwili obecnej brak jest sprawozdania z tego audytu.

Instytucja Audytowa sprawdziła także, czy projekt zestawienia wydatków został opracowany zgodnie ze wzorem przedstawionym w rozporządzeniu wykonawczym nr 1011/2014.

Ponadto, wybrane elementy służące uzyskaniu zapewnienia dotyczącego kompletności, rzetelności i prawdziwości kwot zawartych w zestawieniach wydatków zbadane zostały w trakcie audytów operacji.

Na wybranej do audytu operacji próbie („dodatniej”) Instytucja Audytowa potwierdza, czy łączna kwota wydatków kwalifikowalnych zgodnie z art 137 (1) (a) rozporządzenia 1303/2013 (CPR) zgadza się z wydatkami (i odpowiadającym im wkładowi publicznemu) zawartymi we wnioskach o płatność złożonymi do Komisji.

6.3. WSKAZANIE WNIOSKÓW WYCIĄGNIĘTYCH Z AUDYTU W ODNIESIENIU DO KOMPLETNOŚCI, RZETELNOŚCI I PRAWDZIWOŚCI ZESTAWIEŃ WYDATKÓW, W TYM WSKAZANIE KOREKT FINANSOWYCH, KTÓRE WPROWADZONO I UJĘTO W ZESTAWIENIACH WYDATKÓW W NASTĘPSTWIE WYNIKÓW AUDYTÓW SYSTEMU LUB AUDYTÓW OPERACJI

W wyniku audytu zestawienia wydatków Instytucja Audytowa ustaliła:

1) Wyniki audytu systemu

W wyniku przeprowadzonego II etapu audytu systemu kluczowy wymóg kontrolny nr 8 (dla funkcji IZ) został oceniony w kategorii 1 - *System funkcjonuje prawidłowo. Nie są potrzebne żadne lub potrzebne są tylko niewielkie usprawnienia.*

W wyniku przeprowadzonego II etapu audytu systemu kluczowy wymóg kontrolny nr 13 (dla funkcji IC) został oceniony w kategorii 1 - *System funkcjonuje prawidłowo. Nie są potrzebne żadne lub potrzebne są tylko niewielkie usprawnienia.*

Wyniki przeprowadzonego audytu systemu, w odniesieniu do kluczowych wymogów kontrolnych nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 (dla funkcji IZ) oraz kluczowych wymogów kontrolnych nr 9, 10, 11, 12 (dla funkcji IC) zostały opisane w Rozdziale 4 *Audyty systemów.*

INSTYTUCJA ZARZĄDZAJĄCA – ZARZĄD WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Kluczowy wymóg kontrolny nr 8

Odpowiednie procedury sporządzania deklaracji zarządczej oraz rocznego podsumowania końcowych sprawozdań z audytu i kontroli

Kryterium oceny nr 33 (8.1) - W odniesieniu do rocznego podsumowania istnieją odpowiednie procedury, aby zapewnić: a) odpowiedni przegląd i działania następcze dotyczące wyników końcowych wszystkich audytów i kontroli przeprowadzonych przez właściwe organy w odniesieniu do każdego programu, w tym kontroli zarządczych przeprowadzonych przez instytucję zarządzającą lub w jej imieniu przez instytucje pośredniczące, audytów przeprowadzonych przez instytucję audytową lub pod jej zwierzchnictwem oraz audytów UE; b) analizę charakteru i zakresu błędów i niedociągnięć wykrytych w systemach oraz działania następcze dotyczące tych braków (podjęte lub zaplanowane działania naprawcze); c) realizację działań zapobiegawczych i naprawczych w przypadku wykrycia błędów systemowych.

W zakresie objętym audytem dotyczącym Kryterium 33 (8.1) - na podstawie przeprowadzonego badania potwierdzono spełnienie wymogów, o których mowa w tym kryterium.

Kryterium oceny nr 34 (8.2) - Deklaracja zarządcza powinna się opierać na rocznym podsumowaniu i należy ją sporządzić zgodnie ze wzorem określonym w odpowiednim rozporządzeniu wykonawczym Komisji.

W zakresie objętym audytem dotyczącym Kryterium 34 (8.2) - na podstawie przeprowadzonego badania potwierdzono spełnienie wymogów, o których mowa w tym kryterium.

Kryterium oceny nr 35 (8.3) - Działania przeprowadzone w związku z przygotowaniem rocznego podsumowania oraz deklaracja zarządcza powinny być odpowiednio udokumentowane.

W zakresie objętym audytem dotyczącym Kryterium 35 (8.3) - na podstawie przeprowadzonego badania potwierdzono spełnienie wymogów, o których mowa w tym kryterium.

Ponadto, ustalono, że wszystkie kwoty przedstawione w Dodatku 8 do zestawienia wydatków zostały wykazane w projekcie Roczno podsumowania kontroli i audytów. (Zgodnie z rekomendacją KE do Roczno podsumowania z kontroli dla roku obrachunkowego 2016/2017. Tabele podsumowujące w sekcji B i C roczno podsumowania zawierają tylko dokonane korekty nieprawidłowości. Kwoty, które nie zostały skorygowane, lub kwoty „innych”, których nie uznaje się za nieprawidłowości, nie uwzględniono w tabelach podsumowujących).

Kryterium oceny nr 36 (8.4) - Roczno podsumowanie oraz deklaracja zarządcza, jak również odpowiednia dokumentacja potwierdzająca i stosowne informacje są udostępniane instytucji audytowej w należyty terminie do celów oceny. W tym celu ustalono odpowiednie terminy wewnętrzne.

W zakresie objętym audytem dotyczącym Kryterium 36 (8.4) - na podstawie przeprowadzonego badania potwierdzono spełnienie wymogów, o których mowa w tym kryterium.

Podsumowanie testów dla KWK 8

Test w ramach Kryterium nr 34 w zakresie, czy ostatnio wydana przez Instytucję Deklaracja zarządcza jest zgodna ze wzorem określonym w odpowiednim rozporządzeniu wykonawczym Komisji Europejskiej został przeprowadzony na projekcie deklaracji zarządczej za rok obrachunkowy 2017/18, test 1 w ramach Kryterium nr 35 w zakresie, czy Instytucja przechowuje ostatnio podpisane Roczne podsumowanie oraz Deklarację zarządczą wraz z dokumentacją dotyczącą procesu przygotowania tych dokumentów został przeprowadzony na ostatnim podpisanym *Rocznym Podsumowaniu Sprawozdań z Audytów i Kontroli za okres 1.07.2016-30.06.2017* oraz Deklaracji zarządczej wraz z dokumentacją dotyczącą procesu przygotowania tych dokumentów, test 2 w ramach Kryterium nr 35 w zakresie, czy Roczne podsumowanie ustaleń zostało prawidłowo sporządzone został przeprowadzony na projekcie *Rocznego Podsumowania Sprawozdań z Audytów i Kontroli za okres 1.07.2017-30.06.2018* sporządzonym przez IZ.

Kluczowy wymóg Kontrolny nr 8 został oceniony w kategorii 1.

INSTYTUCJA CERTYFIKUJĄCA

KLUCZOWY WYMÓG KONTROLNY NR 13

Odpowiednie procedury sporządzania i poświadczania kompletności, rzetelności i prawdziwości rocznych sprawozdań finansowych

Kryterium oceny nr 50 (13.1) Należy uruchomić odpowiednie procedury, aby sporządzić zestawienie wydatków, poświadczając ich kompletność, rzetelność i prawdziwość oraz to, że wydatki ujęte w zestawieniu wydatków są zgodne z obowiązującymi przepisami i zostały poniesione w związku z operacjami wybranymi do finansowania zgodnie z kryteriami mającymi zastosowanie do programu.

W zakresie objętym audytem dotyczącym *Kryterium 50 (13.1)* - na podstawie przeprowadzonego badania potwierdzono spełnienie wymogów, o których mowa w tym kryterium.

Kryterium oceny nr 51 (13.2) Odpowiednie procedury, aby zapewnić, aby wydatki ujęte w zestawieniu wydatków odpowiadały płatnościom okresowym zadeklarowanym w roku obrachunkowym po odjęciu wszystkich nieprawidłowych kwot stwierdzonych w trakcie kontroli zarządczych i audytów i wycofanych lub odzyskanych w danym roku obrachunkowym, oraz po tymczasowym wycofaniu wszelkich wydatków objętych oceną ich kwalifikowalności w momencie sporządzania zestawienia wydatków. Należy również uwzględnić korekty błędów pisarskich.

W zakresie objętym audytem dotyczącym *Kryterium 51 (13.2)* - na podstawie przeprowadzonego badania potwierdzono spełnienie wymogów, o których mowa w tym kryterium.

Kryterium oceny nr 52 (13.3) Odpowiednie procedury, aby zapewnić, aby kwoty odzyskane, kwoty, które należy odzyskać, kwoty wycofane z poprzednich wniosków dotyczących płatności okresowych oraz nieściągalne należności były odpowiednio uwzględnione w zestawieniu wydatków. Procedura powinna zapewnić prowadzenie ewidencji kwot podlegających odzyskaniu i kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu na rzecz operacji. Kwoty odzyskane są zwracane przed zamknięciem programu poprzez potrącenie ich z następnej deklaracji wydatków.

W zakresie objętym audytem dotyczącym *Kryterium 52 (13.3)* - na podstawie przeprowadzonego badania potwierdzono spełnienie wymogów, o których mowa w tym kryterium.

IA zweryfikowała uzgodnienie dokonane przez IC dotyczące informacji zaprezentowanych w Dodatku 2 i Dodatku 8 oraz ich spójność z informacjami zawartymi w Rocznym Podsumowaniu Sprawozdań z Audytów i Kontroli (w szczególności z tabelami A, B i C).

IA na podstawie dokumentacji roboczej przekazanej przez IZ oraz danych zawartych w systemie SL, zweryfikowała, czy kwoty wykazane w Dodatku 2 i Dodatku 8 są zgodne i spójne z kwotami wykazanymi w odpowiednich Tabelach Roczno Podsumowania Sprawozdań z Audytów i Kontroli (w szczególności z tabelami A, B i C) oraz z informacjami zawartymi w Rocznym Sprawozdaniu z Kontroli, a także czy do każdej wykazanej kwoty została przypisana odpowiednia informacja dotycząca podstawy decyzji o zwrocie i przyczyn dokonania wycofania danej kwoty.

Kryterium oceny nr 53 (13.4) Zestawienie wydatków udostępnia się w odpowiednim czasie instytucji zarządzającej w celach informacyjnych oraz instytucji audytowej na potrzeby oceny. W tym celu ustalono odpowiednie terminy wewnętrzne.

W zakresie objętym audytem dotyczącym *Kryterium 53 (13.4)* - na podstawie przeprowadzonego badania potwierdzono spełnienie wymogów, o których mowa w tym kryterium.

Kryterium oceny nr 54 (13.5) Właściwe procedury, aby zapewnić terminowe składanie Komisji zestawień wydatków zgodnie z art. 59 ust. 5 rozporządzenia finansowego.

W zakresie objętym audytem dotyczącym *Kryterium 54 (13.5)* - na podstawie przeprowadzonego badania potwierdzono spełnienie wymogów, o których mowa w tym kryterium.

Podsumowanie testów dla KWK 13

Test w ramach *Kryterium nr 50* został przeprowadzony na próbie wszystkich wniosków o płatność wybranych do próby w IZ/IP w ramach I Etapu audytu systemu, tj. na 25 wnioskach o płatność, test 1 w ramach *Kryterium nr 52* w zakresie potwierdzenia istnienia ewidencji kwot podlegających odzyskaniu i kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu na rzecz operacji został przeprowadzony na ewidencji kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu na rzecz operacji w roku obrachunkowym 2017/2018, test w ramach *Kryterium nr 54* w zakresie sprawdzenia, czy Zestawienie wydatków zostało przygotowane i przekazane zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 2018/1046 został przeprowadzony na procedurach IC zapewniających przekazywanie Zestawienia wydatków/projektu Zestawienia wydatków w odpowiednich terminach.

Kluczowy wymóg Kontrolny nr 13 został oceniony w kategorii 1.

Instytucja Audytowa potwierdziła także, że w dodatku 8 do projektu Zestawienia wydatków IC uwzględniła uzgodnienie całkowitej kwoty kwalifikowalnych wydatków ujętych w projekcie zestawienia wydatków z całkowitą kwotą ujętą w systemach księgowych IC i z wydatkami (oraz odnośnym wkładem publicznym) ujętymi we wnioskach o płatność przedłożonych Komisji w odniesieniu do właściwego roku obrachunkowego.

Zaprojektowane, wdrożone i stosowane przez Instytucję mechanizmy nie wskazują na konieczność dokonania oceny w kategorii niższej niż 1.

Przy ocenie KWK 13 w kategorii 1 uwzględniono również brak zaleceń z poprzedniego audytu systemu w ramach przedmiotowego KWK.

Rezultaty audytu systemu znajdują się w załączniku nr 1 (Rozdział 10.1 *Wyniki audytu systemu*).

2) Wyniki audytu na próbie operacji

W wyniku audytu wybranych do próby operacji, Instytucja Audytowa potwierdziła, że całkowita kwota kwalifikowalnych wydatków zadeklarowanych zgodnie z art. 137 (1) (a) rozporządzenia 1303/2013 jest zgodna z wydatkami (i odpowiadającym im wkładom publicznym) zawartymi we wnioskach o płatność złożonymi do Komisji.

Rezultaty audytu operacji znajdują się w załączniku nr 2 (Rozdział 10.2 *Wyniki audytu operacji*).

Ponadto, na podstawie projektu *Rocznego zestawienia wydatków* nie potwierdzono, iż wszystkie nieprawidłowe kwoty wykryte w ramach operacji objętych próbą (tj. 4.446.721,92 PLN / 1.063.610,83 EUR) zostały wyłączone z projektu *Rocznego zestawienia wydatków*.

Dodatkowo Instytucja Audytowa potwierdza, iż kwota 17.285.235,66 PLN / 4.027.690,29 EUR tytułu nałożonej korekty systemowej „VAT w EFS” została uwzględniona w Deklaracji IC do KE nr RPSL.IC.00-W06/18-00 z dnia 27.12.2018 r.

Podział kwoty korekty systemowej z podziałem na poszczególne lata obrachunkowe przedstawia się następująco:

- a) 0,00 PLN / 0,00 EUR za rok obrachunkowy 2015/2016,
- b) 4.612.692,66 PLN / 1.074.818,87 EUR za rok obrachunkowy 2016/2017,
- c) 7.079.402,26 PLN / 1.649.595,08 EUR za rok obrachunkowy 2017/2018,
- d) 5.593.140,74 PLN / 1.303.276,34 EUR za rok obrachunkowy 2018/2019.

3) Wyniki audytów Komisji Europejskiej i Europejskiego Trybunału Obrachunkowego

W odniesieniu do roku obrachunkowego od 1 lipca 2017 roku do 30 czerwca 2018 roku nie zostały przeprowadzone czynności audytowe przez Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Nie wystąpiły kontrole przeprowadzone przez KE i ETO w odniesieniu do roku obrachunkowego 2017/2018.

Jednocześnie, KE przeprowadziła misję nr REG414PL0094, która dotyczyła wiarygodności danych dotyczących wskaźników w okresie programowania 2014-2020.

KE przeprowadziła również misję nr REGC414PL0080, która dotyczyła wczesnego prewencyjnego audytu systemu w okresie programowania 2014-2020.

W dniach 19-23 listopada 2018 r. KE przeprowadziła audyt dotyczący przeglądu prac instytucji audytowej nr misji EMPG314PL0267 który dotyczył roku obrachunkowego 2016/2017. Do chwili obecnej brak jest sprawozdania z tego audytu.

6.4. OCENA, CZY STWIERDZONE BŁĘDY MAJĄ CHARAKTER SYSTEMOWY

Instytucja Audytowa nie stwierdziła błędów systemowych, wpływających na kompletność, rzetelność i prawdziwość ujęcia informacji w zestawieniu wydatków.

W związku z ostatecznym stanowiskiem KE oraz ETO wskazującym na niekwalifikowalność podatku VAT w przypadku udzielania OOP wsparcia w zakresie dofinansowania działalności gospodarczej oraz refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy w projektach EFS, konieczne stało się nałożenie korekty systemowej na wydatki obciążone błędem we wszystkich 17 programach operacyjnych finansowanych z EFS (w tym również w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Śląskiego 2014-2020).

W powyższym zakresie w dniu 14 listopada 2018 Instytucja Koordynująca EFS przekazała Komisji Europejskiej propozycję pakietu działań naprawczych wraz z metodologią wyliczenia korekty systemowej. Komisja Europejska zaakceptowała 6 grudnia 2018 zaproponowany przez stronę polską sposób wyliczenia korekty systemowej.

Instytucja Audytowa przyjęła do wiadomości, że IZ RPO WŚl. w związku z ustaleniami ETO wprowadziła do systemu SL korektę systemową na kwotę 17.285.235,66 PLN (co stanowi 4.027.690,29 EUR za okres do 14 grudnia 2018 r., zatwierdzonej przez Instytucję Certyfikującą w dniu 27 grudnia 2018 r. i przekazanej w tym samym dniu do KE).

7. DZIAŁANIA NADZORCZE INSTYTUCJI AUDYTOWEJ

Instytucja Audytowa nie deleguje wykonywania zadań audytowych innym podmiotom. Również opinia wydawana przez IA nie opiera się na wynikach pracy wykonanej przez podmioty trzecie.

Funkcję Instytucji Audytowej pełni Szef Krajowej Administracji Skarbowej. Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej Szefa Krajowej Administracji Skarbowej powołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Funkcję Szefa Krajowej Administracji Skarbowej pełni Sekretarz Stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Do dnia 31 grudnia 2018 roku Szef Krajowej Administracji Skarbowej wykonywał swoje zadania za pośrednictwem Departamentu Audytu Środków Publicznych Ministerstwa Finansów (Departament DAS).

Od dnia 1 stycznia 2019 roku Szef Krajowej Administracji Skarbowej wykonuje swoje zadania za pośrednictwem Departamentu Audytu Środków Publicznych Ministerstwa Finansów (Departament DAS) oraz 16 Izb Administracji Skarbowej.

Jest on również odpowiedzialny za zatwierdzenie przedmiotowego sprawozdania, które jest opracowywane przez Departament Audytu Środków Publicznych w Ministerstwie Finansów.

8. INNE INFORMACJE

8.1. W STOSOWNYCH PRZYPADKACH INFORMACJE NA TEMAT ZGŁOSZONYCH NADUŻYĆ FINANSOWYCH I PODEJRZEŃ NADUŻYĆ FINANSOWYCH W KONTEKŚCIE AUDYTÓW PRZEPROWADZONYCH PRZEZ INSTYTUCJĘ AUDYTOWĄ (W TYM PRZYPADKÓW WSKAZANYCH PRZEZ INNE KRAJOWE LUB UNIJNE ORGANY I ZWIĄZANYCH Z OPERACJAMI, W ODNIESIENIU DO KTÓRYCH INSTYTUCJA AUDYTOWA PRZEPROWADZIŁA AUDYT), WRAZ Z PODJĘTYMI ŚRODKAMI

W trakcie Audytu Systemu ustalono, iż w IZ RPO WSL wystąpiło 7 przypadków podejrzenia nadużyć finansowych, które miały skutek finansowy w postaci konieczności korekty zadeklarowanych uprzednio wydatków. Informacje o nadużyciach finansowych zostały zarejestrowane w Rejestrze nadużyć finansowych i zostały przekazane KE (nr raportów w IMS: RPOSL-FS/2017/Z12/P110/02/2, RPOSL-FS/2017/Z12/P110/05/1, RPOSL-WUP/2017/Z12/P110/3/01, RPOSL-SCP/2018/Z12/P110/8/01, RPOSL-FS/2018/Z12/P110/14/1, RPOSL-FS/2018/Z12/P110/14/1, w przypadku podejrzenia nadużycia finansowego dotyczącego projektu nr RPSL.09.03.01-24-013A/15 informacja została przekazana w trybie informacji o nieprawidłowości nr ewidencyjny OLAF ESF/PL/P110/2018/61551) oraz organom ścigania.

8.2. W STOSOWNYCH PRZYPADKACH PÓŹNIEJSZE WYDARZENIA, KTÓRE MIAŁY MIEJSCE PO ZŁOŻENIU ZESTAWIENŃ WYDATKÓW DO INSTYTUCJI AUDYTOWEJ I PRZED PRZEKAZANIEM KOMISJI ROCZNEGO SPRAWOZDANIA Z KONTROLI NA MOCY ART. 127 UST. 5 LIT. B) ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1303/2013 I ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS USTANAWIANIA POZIOMU PEWNOŚCI I SPORZĄDZANIA OPINII PRZEZ INSTYTUCJĘ AUDYTOWĄ

W okresie między otrzymaniem zestawienia wydatków, a sporządzeniem Opinii Audytowej, Instytucja Audytowa w odniesieniu do obu funduszy tj. EFRR i EFS nie dowiedziała się o zaistnieniu wydarzeń mających wpływ na wysokość kwot wykazanych w Sprawozdaniu, w szczególności wydatków zadeklarowanych jako zgodne z prawem i prawidłowe.

Instytucja Audytowa, zgodnie z zaleceniem Komisji Europejskiej wyrażonym w piśmie znak: Ares(2019)404611 z dnia 24 stycznia 2019 r., dokonała uaktualnienia poziomu błędu w związku z nałożeniem korekty systemowej w tytuł „VAT-EFS”.

Rok obrachunkowy	Błąd (NLB) wykazany w RSK	Błąd (rezydualny) wykazany w RSK	Aktualny poziom błędu finansowego (NLB) po uwzględnieniu korekty systemowej	Aktualny poziom błędu finansowego (rezydualny) po uwzględnieniu korekty systemowej
2015/2016	0 %	0 %	0%	0%
2016/2017 ²	0,48 %	0,48 %	1,05%	0,47%

1- Arkusz ekstrapolacji błędu za rok 2016/2017 stanowi załącznik 6b do sprawozdania

9. OGÓLNY POZIOM PEWNOŚCI

9.1. WSKAZANIE OGÓLNEGO POZIOMU PEWNOŚCI W ODNIESIENIU DO WŁAŚCIWEGO FUNKCJONOWANIA SYSTEMU ZARZĄDZANIA I KONTROLI

Całkowity poziom zapewnienia dotyczącego skuteczności funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli wynosi 95%. Powyższy poziom zapewnienia uzyskano w 5% na podstawie audytu systemu oraz w 90% w oparciu o audyt operacji.

W roku audytowym, którego dotyczy sprawozdanie stwierdzono, że ustanowiony system zarządzania i kontroli funkcjonuje, potrzebne są jednak pewne usprawnienia (kategoria 2). Ocena została dokonana poprzez połączenie konkluzji wyrażonych na poziomie poszczególnych instytucji z uwzględnieniem wszystkich mechanizmów kontrolnych zaprojektowanych w systemach.

W wyniku audytu operacji stwierdzono błędy finansowe, w związku z którymi ustalono wydatki niekwalifikowalne na kwotę 4.446.721,92 PLN/ 1.063.610,83 EUR. Ponadto do wydatków niekwalifikowanych została doliczona kwota 7.079.402,26 PLN / 1.649.595,08 EUR z tytułu nałożonej korekty systemowej „VAT w EFS”.

Za rok obrachunkowy od 1 lipca 2017 roku do 30 czerwca 2018 roku łączny poziom błędu wynosi: 3,98% PLN / 4,01% EUR;

Natomiast łączny poziom błędu rezydualnego wynosi 2,00% PLN / 2,00% EUR.

W wyniku audytu wartości ujemnych potwierdzono prawidłowość dokonanych korekt przez Instytucje.

W związku z powyższym Instytucja Audytowa wydała roczną opinię, o której mowa w art. 127 ust. 5 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 z zastrzeżeniem. W związku z faktem, iż błąd rezydualny nie przekracza 2% wpływ powyższego zastrzeżenia jest nieistotny.

Osiągnięte wnioski mają zastosowanie do całego RPO WSL 2014-2020 (do obu funduszy, tj. EFRR i EFS).

9.2. OCENA WPROWADZONYCH DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH I ZAPOBIEGAWCZYCH

Stan wdrożenia zaleceń z Roczne sprawozdanie z kontroli za okres od 1 lipca 2017 roku do 30 czerwca 2018 roku RPO WSL 2014-2020 będzie przedmiotem oceny w ramach audytu follow-up.

Z upoważnienia
Szefa Krajowej Administracji Skarbowej
Paweł Cybulski
Zastępca Szefa Krajowej Administracji Skarbowej
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

10. ZAŁĄCZNIKI DO ROCZNEGO SPRAWOZDANIA Z KONTROLI

10.1. WYNIKI AUDYTU SYSTEMU

Załącznik nr 1 – Rezultaty audytu systemu

Załącznik nr 7 – Rezultaty follow-up

10.2. WYNIKI AUDYTU OPERACJI

Załącznik nr 2 – Rezultaty audytu operacji

10.3. OBLICZENIA DOTYCZĄCE WYBORU PRÓBY I POZIOMU BŁĘDU

Załącznik nr 3 – Obliczenia dotyczące wyboru próby i logi z ACL

Załącznik nr 4 – Zestawienie projektów wybranych do próby audytu operacji za rok obrachunkowy od 1 lipca 2017 roku do 30 czerwca 2018 roku (próba dodatnia i próba ujemna)

Załącznik nr 5 – Podsumowanie ustaleń w ramach poszczególnych kategorii błędów

Załącznik nr 6 – Obliczenia dotyczące poziomu błędu

Załącznik nr 6b – Arkusz ustaleń uaktualnionego błędu za rok 2016/2017